

Norsk Varmblod

Årsberetning 2006

Styrets Årsberetning 2006

Årsberetningen tar utgangspunkt i styreåret, dvs. mellom to årsmøter.

INNHOLDSFORTEGNELSE

1.	Store begivenheter i 2006 – Norsk oppdrett helt til topps!.....	1
2.	Organisasjon	2
2.1	Formål	2
2.2	Vedtekter	2
2.3	Historikk.....	2
2.3.1	Regler for offentlig stambokføring – endringer 1983, 1987 og 2001/2003.....	2
2.3.2	Grunnregistrering – opptakskriterier – endringer 1983 og 1989	3
2.3.3	Registrering av individresultater – stambokas innhold – endringer fra 1987.....	3
2.4	Godkjenning som avlsorganisasjon.....	4
2.5	Medlemmer	4
2.6	Regioner	4
2.7	Sentralstyre.....	5
2.8	Sekretariat.....	5
2.9	Fagutvalg/konsulenter	5
2.9.1	Avlsutvalg (fast utvalg)	5
2.9.2	Veterinærfaglig utvalg (fast utvalg)	5
2.10	Representant i for utenlandske sportshestraser/ponnieri i Avlsrådet i NHS (2 år).....	5
2.11	Kåringsdommere for Varmblods Ridehest (1 år).....	6
2.12	Klagenemda for kåringsavgjørelser for Varmblods Ridehest (2 år).....	6
2.13	Samarbeid og representasjon.....	6
2.13.1	World Breeding Federation for Sportshorses og VM for Unghester.....	6
2.13.1.1	Medlemskap.....	6
2.13.1.2	Medlemsinformasjon	7
2.13.1.3	Årsplan 2007.....	7
2.13.2	Arbeidsgruppen for Nordisk Varmblod (ANV)	7
2.13.3	Norges Rytterforbund.....	7
2.13.3.1	Norsk Breeders Trophy AS.....	7
2.13.3.2	VM for Unghester (FEI/WBFSH world breeding championship for young horses).....	8
2.13.3.3	Sportsdata.....	8
2.13.4	Agria Dyreforsikring	9
2.13.5	Norsk Hestesenter (NHS)	9
2.13.5.1	Formål	9
2.13.5.2	Delegert myndighet.....	9
2.13.5.3	NVs forpliktelser gjennom medlemskap.....	9
2.13.5.3.1	Representantsakp	10

2.13.5.3.2	Fellesmøte	10
2.13.5.4	Strategiplan	14
2.13.5.5	Avlsstimulerende midler	14
3.	Aktiviteter gjennom året for å nå målsetningene (vedtektene, § 1)	15
3.1	§ 1.01: Arbeide for en funksjonsrettet, rasjonell og systematisk avl	15
3.1.1	Registrering/Stambokføring, "Hestedatabasen"	15
3.1.2	Avlsplanen	16
3.1.3	Dommerutdanning	16
3.2	§ 1.02: Formidle kunnskap om og stimulere interesse for avl	16
3.3	§ 1.03: Hjelp til å skaffe avlsdyr	17
3.4	§ 1.04: Arbeide for et lønnsomt ridehestoppdrett	17
3.4.1	Hest som næring – Norsk Hestesenter	17
3.4.2	Hest som næring – Internasjonale organisasjoner	18
3.4.3	Prispolitikk, kollektivavtaler m.v.	18
3.5	§ 1.05: Hjelp til å oppdrette og markedsføre Norskfødt Ridehest	19
3.6	§ 1.06: Arrangere utstillinger og kurs, videre samarbeid om slike tiltak	20
3.6.1	Medlemsmøter/Kurs m.v.	20
3.6.2	Utstillinger/konkurranser	20
3.7	§ 1.07: Arbeide for å få aktive lokallag i alle deler av landet	24
3.7.1	Status	24
3.7.2	Tiltak	24

1. Store begivenheter i 2006 – Norsk oppdrett helt til topps!

NV vil gjerne gratulere et utvalg av våre oppdrettere for flotte resultater i året som er gått:

- **CC Anima** (Animo/Pompus xx), f. 95, oppdretter Claus Claussen, Spikkestad, lå som nr. 143 på verdensrankingen med 317 poeng! Norsk Varmblod lå dermed som nr. 19 av forbund i sprang på verdensbasis!
- **Ekras Lou Lou** (Laurin/Billion xx), f. 1998, oppdretter Per Martens, Sørumsand, hadde internasjonale plasseringer i feltritt! Lou Lou var fjorårets Norgesmester i Feltritt.
- **Ekras Last Edition** (Laurin/Billion xx), f. 2000, oppdretter Per Martens, Sørumsand, ble nr. 1 i 6-årsfinalen sprang NBT! Han ble også kvalifisert til Scandinavian Open under Falsterbo Horse Show og har flere seire i unghestklasser (1,20 og 1,30) i Sverige.
- **Tobajo Picez** (Cortez/Pik Trumpf), f. 2001, oppdretter Tormod Bakke Johnsen, Halden, ble nr. 4 i 5-årsfinalen under det internasjonale CSI*** stevnet i Lummen, Belgia, der han også tok en seier i en av klassifiseringsklassene. Han fikk også seier i 5-årsfinalen i sprang under de nasjonale unghestklassene i CSI** Vestfold Horse Show og ble nr. 1 i 5-årsfinalen sprang NBT!
- **Romey** (Löjtnantshjärta/Armstrong) f.2000, oppdretter Lin E. Kingsrød, Rakkestad, tok en seier i en kvalifiseringsklasse for 6-åringer under det internasjonale CSI*** stevnet i Lummen, Belgia.
- **Alladin H** (Animo/Diaglyphard xx), f. 2000, oppdretter Stian og Hilde Haugsrud, Åsvang, vant Norgesmesterskapet i feltritt 2006 og ble dermed kvalifisert til unghest-VM i Feltritt i Le Lion D'Angers i Frankrike! Som 5-åring ble Alladin H nr. 3 i Breeders feltritt og nr. 9 i Breeders sprang.
- **Lt Awanti** (Löjtnantshjärta/Ukjent), f. 2000, oppdretter Kirsten Arnesen., Oslo, ble nr. 1 i Norsk Breeders Trophy feltritt og kvalifisert til unghest-VM i Feltritt i Le Lion D'Angers i Frankrike! Lt Awanti fikk også plassering på internasjonalt stevne i Sverige!
- **Lt Lionheart** (Löjtnantshjärta/Diamond), f. 2000, oppdretter Nina Karstensen, Rakkestad, seiret i unghestklasser i Sverige med opptil 81% og kvalifiserte til deltakelse i Scandinavian Open Falsterbo. Han ble nr. 3 i Breeders Trophy dressurfinale og beste norskfødte!
- **JJ Roxette** (Riccione/Davignon), f. 2001, oppdretter JJ Horses, Mysen, ble nr. 1 i 5-årsfinalen i Breeders dressur og kvalifisert til Unghest-VM i Verden! I tillegg var de 5 beste plasserte norskfødte!
- **JJ Rocco** (Riccione / Donnerhall), f. 2001, oppdretter JJ Horses, Mysen, ble kvalifisert til Unghest-VM i dressur i Verden!
- **Betty Boop** (Loudini/Allegro), f. 2003, oppdretter Lillian Strand, Åsvang, ble fløyhoppe i dressurholdet under sadelkåring i Danmark! Hun ble dermed kåret i RDH. Betty Boop ble årets føll i NV i 2003.
- **Amillion** (Akinos / Ragtime), f. 1999, ble nr. 4 i dressur NM yr 2006 individuelt og var på bronselaget i lag-NM 2006!

NV vil også gratulere et utvalg av våre avlshingster for flotte resultater i året som er gått:

- Avlshingsten **Albaran xx** (Sure Blade xx/Königsstuhl xx), f. 93, oppdretter Tyskland, eiet av Belmont Stud v/Ingeling Bull Nesheim, er godkjent for avl i DV! Dette fordi avlsledelsen i DV mener han er en hingst av internasjonal klasse.
- Avlshingsten **Laurin 78 RH** (Ladalco / Moltke I) ble i 2006 også kåret i Irish Sport Horse for gode resultater i sport og avl!
- Avlshingsten **Lord Caletto 84 RH** (Lord / Caletto I) har avkom uttatt til Herning 2007!
- Den tidligere **NV avlshingsten Löjtnantshjärta 86 RH** (Leuthen I / Utrillo) vant huntingklassen i Falsterbo for 2. år på rad, og slo med det bl.a. Pia Pantsuu/Karuso e. Krocket/Just Splendid, som i fjor ble utnevnt som verdens beste feltritthest!
- Avlshingsten **Vemmetofte Rainman 96 RH** (Rambo / May Sherif) ble nr. 3 og beste norske i Norway Grand Prix dressur med Siril Heljesen med 65,25% og **Løwenborgs Revenge (Revenge) 100 RH** (Bellini / Any Question) ble Norsk mester i dressur innendørs senior lille 2006!

2. Organisasjon

2.1 Formål

Foreningens formål er å fremme avl av varmbloodshester velegnet for ridning, så vel til konkurranseridning som til allmenn ridesport.

- 1.01 Arbeide for en funksjonsrettet, rasjonell og systematisk avl, se avlsplan.
- 1.02 Formidle kunnskap om og stimulere interesse for avl og oppdrett av norsk varmbloodig ridehest.
- 1.03 Hjelp til å skaffe avlsdyr.
- 1.04 Arbeide for et lønnsomt ridehestoppdrett.
- 1.05 Hjelp til å oppdrette og å markedsføre norskfødt ridehest.
- 1.06 Arrangere utstillinger og kurs, videre samarbeide om slike tiltak.
- 1.07 Arbeide for å få aktive lokallag i alle deler av landet.

2.2 Vedtekter

Foreningens vedtekter slik vi kjenner de i dag ble første gang vedtatt på årsmøtet i Norsk Forening for Varmbloodig Hesteavl (NFVH) i 1998. Foreningen endret navn til Norsk Varmblood (NV) på årsmøtet den 25.03.2000. Lovene ble justert ved årsmøtet 03.03.01 i forbindelse med opprettelsen av regionsstrukturen, ved opprettelsen av Lover for Regioner i Norsk Varmblood. På årsmøtet 12.03.2006 ble det nedsatt en Lovkomite som skulle revidere lovene på nytt.

2.3 Historikk

Norsk Varmblood ble stiftet i 1901, og har en felles historie med Norges Rytterforbund. Begge foreninger har sitt utspring i samme organisasjon, og har i perioder vært samorganisert. En stor del av vår historie dreier seg om registrering og stambokføring av hester.

2.3.1 Regler for offentlig stambokføring – endringer 1983, 1987 og 2001/2003

For de raser som ikke kommer inn under den offentlige stambokføringen, ivaretas registreringen og stambokføringen av de respektive avlsorganisasjonene etter egne retningslinjer. I begynnelsen ble stambokføringen av ridehester kun foretatt på privat initiativ. Stamboka over våre hester slik vi kjenner den i dag begynte med reorganiseringen av foreningen i 1967. Norsk Varmblood førte selv stamboka inntil 1982, hvor Landbruksdepartementet innvilget offentlig stambokrett for Varmbloods Ridehest. Man anså at registrering og stambokføring av hest stadig var like aktuelt og nødvendig, da man for hest ikke har noe organisert og systematisk registreringsopplegg som kan sammenlignes med husdyrkontrollen som grunnlag for avlsarbeidet. Både avlsledelsen og den interesserte oppdretter henvises derfor til stambøkene for å skaffe seg den nødvendige oversikt over avlsmaterialet. Også den gang regnet man med at den alminnelige interesseøkningen for hest og hestehold ville øke behovet for registrering og stambokføring i fremtiden. *De offentlige reglene for stambokføring av Varmbloods Ridehest er gitt av jorddirektøren 1982.*

Statens fagtjeneste for landbruket gjennomførte offentlig stambokføring for ridehest fra 1983, hvor en omorganisering av daværende opplegg for stambokføring av hest samtidig var i gang i relasjon til de mulighetene som åpnet seg gjennom bruk av elektronisk databehandling. Omorganiseringen resulterte i utredningen "Nye regler og rutiner for registrering og stambokføring for hest – Innføring av EDB" utgitt av Statens fagtjeneste for landbruket i 1987. Reglene for offentlig stambokføring fra 1987 antar at allerede gjeldende "Regler for offentlig stambokføring av varmbloods ridehest" kan gjelde i sin opprinnelige form (1982), og at individopplysningene bør være de samme som for de tre nasjonale rasene. Endringer av reglene skal imidlertid skje i samarbeid med Norsk Varmblood.

I samsvar med Landbruksdepartementets vedtak avsluttet Statens fagtjeneste for landbruket formelt sitt arbeide med registrering og stambokføring av hest pr. 31.12.1988, og fra 01.01.1989 overtok Norsk

Hestesenter det formelle ansvaret for stamboktjenesten innen de raser som hadde offentlig stambokrett og ihht. de nye reglene (1987), inklusiv Varmblods Ridehest. Elektroniske data foreligger derfor f.o.m 1989.

I 1993 kom ny forskrift om godkjente (reinavla/registererte) dyr av hestefamilien, endret siste gang 13. januar 1999, hvor § 5 gir regler for godkjenning og registrering av dyr av hestefamilien. Innføring og registrering i stambok skal skje ihht. forskriftens Vedlegg 2. Reglene for offentlig stambokføring for varmbloods ridehest i Norge ble derfor supplert med ”Registreringsregler for varmbloods ridehest i Norge” og ”Forskrifter for godkjennelse av avstamning” fra Norsk Varmblod i 2001/2003, som hhv. definerer kriteriene for opparbeiding av stamme og rasetilhørighet. En fullstendig revisjon av reglene for stambokføring er imidlertid ikke gjennomført, og det er ingen tydelige retningslinjer på hva som skal gjelde av gamle og nye regler.

2.3.2 Grunnregistrering – opptakskriterier – endringer 1983 og 1989

1. bind av stamboka ble altså utgitt i 1982 i regi av foreningen selv, bind 2 ble utgitt i 1987 av Statens fagteneste for landbruket, bind 3 med vedlegg ble utgitt i 2001 og 2003 av Norsk Hestesenter.

Som fagområde har stambokføringen vært svært statisk preget med ubetydelige endringer selv over lang tid. Forklaringen må sees i sammenheng med at heller ikke avlsopplegget har endret seg. Utvelgelsen av avlsdyr har hele tiden vært organisert gjennom utstillingssystemet med kåring og premiering av elitedyr. Stambokens formål har vært å registrere disse elitedyrene etter retningslinjer som samsvarer med utstillingsreglene og lover og forskrifter. Antall stambokførte dyr pr. utgave varierer derfor i takt med utstillingsaktiviteten de enkelte år. Hingster har hele tiden blitt stambokført på bakgrunn av kåring ihht. Lov om kåring av avlshingster, dvs. etter elitestambokprinsippet. Avkom etter ukårete hingster har blitt registrert dersom hingsten senere har blitt kåret. Som oppslagsverk blir elitestamboken imidlertid ufullstendig. Når det gjelder hopper har derfor praksisen variert.

Frem til 1983 godtok man bl.a. innkrysning av dølehopper i ridehestavlen, slik at avkom under disse ble registrert dersom hingsten var kåret (B-seksjon). Disse reglene står imidlertid fortsatt! Fra 1987 har hopper blitt stambokført etter registerstambok-prinsippet, dvs. alle hopper som har registrert avkom, samt alle nye hopper uten avkom, som er premiært eller godkjent på offentlig utstilling siden den sist utkomne stambok, og alle fødte føll skal registreres. De generelle reglene fra 1987 sier imidlertid at individer som mangler registrering pga. mangelfull innrapportering fra hingsteholder eller hoppeeier skal utelukkes fra offentlige utstillinger, og at det også bør vurderes å utelukke uregistrerte hopper fra kåret hingst.

Reglene fra 2001/2003 sier at hester med ukjent morstamme kan registreres, men med begrensede rettigheter. Fra 1989 har man likevel praktisert å ikke registrere avkom etter uregistrerte hopper hos kåret hingst dersom hoppa ikke er typegodkjent: hoppene skal være innført/registerert i en stambok i Norge som er godkjent i norsk varmbloods ridehest (foruten NV f.eks engelsk fullblod, arabisk fullblod og shagyaaraber). Videre har man praktisert at hingsten skal være innført og kåret i en stambok som er godkjent innblandet i Norsk Varmblods ridehest i det landet den virker. Denne praksisen er imidlertid ikke nedfelt i registreringsregler eller regler for offentlig stambokføring av Varmblods Ridehest i Norge.

2.3.3 Registrering av individresultater – stambokas innhold – endringer fra 1987

Foruten å fastlegge opptakskriteriene til stamboken har reglene om offentlig stambokføring også bestemmelser om innhold og redigering, f.eks er det fastlagt hvilke individopplysninger som skal tas med under det enkelte dyr og hvilke mål som skal oppgis. De bestemmer bl.a. hvilke opplysninger utstillingskatalogene skal inneholde (alle opplysninger av betydning for stambokarbeidet), og at disse skal kontrolleres av stambokføreren.

Reglene inneholder videre regler om hvilke nummerserier som skal brukes ved føllregistrering og individmerking innen de ulike rasene (*Norsk Standard for merking av hest*), samt en del definisjoner, og fastlegger deler av det administrative opplegget ved stambokføringen, som historisk sett bl.a har vært utviklet av Det Kgl. Selskap for Norges Vel (slutten av 1800-tallet), Statens Stambokkontor (1916) og Statskonsulenten for hesteavl (ansvarlig for innsamling av utstillingsdataene). Det er oppfølgingen av rutinene vedrørende innhold av opplysninger i utstillingskatalogene som er den største og mest tidkrevende del av stambokarbeidet.

2.4 Godkjenning som avlsorganisasjon

Landbruksdepartementet sier i brev av 16.12.1993 om EØS - forskrifter avl (referanse S-11761/92 JB NYH) at Norge har akseptert EFs regelverk på avlsområdet uten merknader i EØS-avtalen. Som en følge av EØS-avtalen har derfor Landbruksdepartementet fastsatt avlsforskriftene. "Hovedhensikten med forskriftene er å sikre at omsetningen av avlsdyr over landegrensene ikke hindres av tekniske ulikheter mellom de enkelte land. Oppfølgingen av forskriftene er i stor grad overlatt til de enkelte avlsorganisasjoner. Dette gjelder først og fremst testing, godkjenning og registerføring av avlsdyr."

Kommentar: Alle avlsforskriftene er fullstendig harmonisert, med unntak av hesteavlsforskriften.

Landbruksdepartementet sier videre i brev av 16.11.1995 om Avlsplaner for hest (referanse S-3246/94 JB PFI) at det i forskrift om godkjente dyr av hestefamilien i Vedlegg 1 er gitt hvilke vilkår som må oppfylles for å bli godkjent som avlsorganisasjon."Myndighet til å godkjenne avlsorganisasjoner er delegert til Statens Landbrukstilsyn (Mattilsynet). Godkjenningen innebærer at organisasjonen, dens statutter, avlsplan og aktiviteter fyller kriteriene i Vedlegg 1. Landbruksdepartementet delegerer med dette godkjenning av avlsplaner til Stiftelsen Norsk Hestesenter. NHS pålegges å rapportere til Statens Landbrukstilsyn om avlsplanene og endringer av disse."

Kommentar: Det fremgår ikke av forskriftens Vedlegg 1 at det er snakk om avlsplaner, men LD antyder gjennom sin formulering at vilkårene i Vedlegg 1 skal dokumenteres i form av en avlsplan. Ifølge Mattilsynet finnes ikke noe vedtak/instruks om innholdet i avlsplaner utover det som står i delegasjonen av 16.11.1995. Dermed ligger det heller ikke noen føringer for at avlsplanene skal oppfylle andre krav enn vilkårene i vedlegg 1.

Norsk Varmblod er av Mattilsynet offentlig godkjent instans for varmbloods ridehest i Norge. Norsk Varmblod er videre godkjent instans for å drive organisert krysningsavl, ihht. § 13. I 2006 fikk NV i tillegg godkjenning for å registrere hester uten godkjent avstamning til ridesporten, hvor endel individer også kan være aktuelle for organisert krysningsavl. Dette på grunnlag av forskrift om velferd for hest som sier at alle hester skal registreres/ha pass, og forskrift om godkjente (reinavla/registererte) dyr av hestefamilien § 6, som sier at hestepass for avlshester og/eller konkurransehester utstedes av instans godkjent for føring av dyreregister eller instans som administrerer løps- eller konkurransehester. Norges Rytterforbund og Norsk Varmblod har inngått en avtale der Norsk Varmblod har overtatt registreringen av sportshester som Norges Rytterforbund foretok tidligere. Avtalen har også resultert i en avtale med Norsk Hestesenter om en egen sekretær- og stambokførerstilling for Norsk Varmblod finansiert av NHS, mot at all stambokføring vil fortsette i den felles hestedatabasen.

Vilkårene for registrering/stambokføring fremgår av forskrift om godkjente (reinavla/registererte) dyr av hestefamilien, Vedlegg 2, og hestepass skal utstedes ihht. forskriften. Mattilsynet er klageinstans vedrørende vedtak om registrering/stambokføring.

For å opprettholde godkjenningen plikter avlsorganisasjonene å innrapportere om sine aktiviteter årlig (årsmelding). Antall registrerte hester (årlig pr 15. mars) skal også rapporteres inn. Mattilsynet kan tilbakekalle godkjenning dersom vilkårene for godkjenningen ikke blir overholdt.

2.5 Medlemmer

Antall betalende medlemmer ved årsskiftet var 378. Dette er 70 % økning fra ca 221 i mars 2006 og øker fortsatt! Mange ventet på det nye året for å bli "fullverdige" medlemmer. Medlemskapet gjelder ikke lenger et år fra innbetalingsdagen men fra 01.01 og 01.07.

2.6 Regioner

Regionene skal i sin region ta seg av de oppgavene og gjøremålene som medlemmene krever og ønsker. De skal også videreføre det arbeidet og de retningslinjene som representantskapet legger gjennom å iverksette hva sentralstyret delegerer/fordeler av arbeidsoppgaver mellom regionene. Regionene har det tekniske ansvaret for gjennomføring av utstillinger og arrangementer ihht. avlsplanen og reglementer/dreiebøker for arrangementene. Pr 2006 har NV 7 regioner, men noen er mer aktive enn andre, jf. § 1.07.

Mandat: Lover for Norsk Varmblod og Lover for Regioner i Norsk Varmblod.

2.7 Sentralstyre

Styret har den daglige ledelse og drift av foreningen og er foreningens øverste organ mellom to representantskapsmøter. Styret velges på årsmøtet i representantskapet. I 2006:

Leder: Robert Ruud (1 år)
Nestleder: Nina Karstensen, vara Koenraad Cuypers (2 år),
Styremedlemmer: Hanne Hertzberg, vara Ine Sanders (2 år),
Liv Borg, vara Solveig Sundfær (1 år igjen),
Bjørn Aas, vara Einar Ballestad. Bjørn Aas har trukket seg (1 år igjen).

Mandat: Lover for Norsk Varmblod samt retningslinjer fra representantskapet.

2.8 Sekretariat

Sekretær i 50% stilling, Stambokføring i 50% stilling: Unn Reierstad

Sekretærs stillingsinstruks ble endret i forbindelse med opprettelsen av egen sekretærs/stambokføringsstilling ved Norsk Hestesenter. Styret i Norsk Varmblod og Norsk Hestesenter leverer stillingsinstruks til hver sin 50% av stillingen.

2.9 Fagutvalg/konsulenter

Sentralstyret i Norsk Varmblod oppnevner fagutvalg/konsulenter til å hjelpe seg i styrearbeidet etter behov. Utvalgene er rådgivende fagorgan for styret. Styret kan delegerer myndighet til fagutvalgene i spesielle saker.

2.9.1 Avlsutvalg (fast utvalg)

Leder: Cecilie Kilde
Prof. Odd Vangen, Guri Haarr, Ole Jørgen Jørgentvedt og Cathrine F. Andersen. Avlsutvalget har vært utvidet med Magne Lilleeng i det arbeidet som har pågått vedr. revisjon av kapittelet om hingstekåring i avlsplanen.

Mandat: Innenfor NV er Avlsutvalget avlsfaglig instans, som skal behandle innspill og saker angående vår avlspolitikk. Styret behandler og er leverandøren av evt. endringsforslag til Norsk Hestesenter.

2.9.2 Veterinærfaglig utvalg (fast utvalg)

Leder: Mette Hansson
Kristin Brækken, Ulrich Ohm og Ole Jørgen Jørgentvedt.

Mandat: Innenfor NV er Veterinærfaglige utvalg veterinærfaglig instans, som skal behandle innspill og saker angående arvelige lidelser i vår avlspolitikk. Styret behandler og er leverandøren av evt. endringsforslag til Norsk Hestesenter.

2.10 Representant i for utenlandske sportshestraser/ponnier i Avlsrådet i NHS (2 år)

Norsk Varmblod er representert i Avlsrådet v/Norsk Hestesenter gjennom representant for utenlandske sportshestraser/ponnier. Norsk Varmblod har forslagsrett til oppnevningen av denne sammen med Norsk Ponnialvsforening, Norsk Islandshestforening, Norsk Araberhestforening og Norsk Jockeyclub.

Avlsrådet i Norsk Hestesenter har 6 medlemmer + varamedlemmer, for 2005-2006:

Leder:	Hans Kolbein Dahle
Representant for norske raser:	Tor Finstad, vara Per Sylte
Representant for travrasene:	Nils Dagestad, vara Øistein Eriksen
Representant for utenlandske sportshestraser/ponnier:	Guri Harr, vara Bjørn Kjersem.
Representant med veterinærmedisinsk kompetanse:	Gunnar Klemetsdal, vara Nina Varberg Nordrum
Representant med fagkompetanse i husdyravl:	Nils Ivar Dolvik, vara Carl F. Ihler

Sekretær, Avlsleder ved Norsk Hestesenter: Tore Kvam

Mandat: Mandat for Avlsrådet er nedfelt i "Instruks for Avlsrådet" fra Norsk Hestesenter. Formålet med Avlsrådet er å fremme norsk avl i samarbeid med de enkelte raseorganisasjoner. Avlsrådet er rådgivende fagorgan i avlsrelaterte spørsmål for styret i Norsk Hestesenter. NHSs styre kan delegerer myndighet til Avlsrådet i spesielle saker.

2.11 Kåringsdommere for Varmblods Ridehest (1 år)

Norsk Varmblod innstiller på kåringsdommere til Avlsrådet i Norsk Hestesenter, representantene skal være forespurt. Avlsrådet innstiller til styret i Norsk Hestesenter, som oppnevner. Kåringsdommere for Varmblods Ridehest i 2006:

Leder: Magne Lilleeng
Guri Haarr
Cecilie Kilde

Mandat: Kåringsnemnd for de ulike anledninger vil være de kåringsdommere som av administrasjonen blir utpekt til å dømme eller fatte vedtak.

2.12 Klagenemda for kåringsavgjørelser for Varmblods Ridehest (2 år)

Hver rase med utstillingsrett har en Klagenemnd for kåringsavgjørelser ved NHS. Klagenemnda består av 5 personer, hvorav 2 yrkesaktive jurister, den ene etter innstilling fra Norsk Varmblod, en veterinær, en med avlsfaglig kompetanse og ytterligere en person etter innstilling fra Norsk Varmblod. I 2005-2006:

Leder: Nils Terje Dalseide (sorenskriver/jurist)
Knut Karlberg (veterinær)
Knut Rønningen (husdyravlsfaglig kompetanse)
Kjersti Jenssen (jurist, NV)
Torunn Knævelsrud (raserepresentant, NV)

Sekretær (Avlsleder eller den han bemyndiger): Tore Kvam

Mandat: Mandatet for klagenemnda er nedfelt i egen instruks fra Norsk Hestesenter og Avlsplanen for Norsk Varmblods Ridehest, som vedlegg. Klage på røntgenavlesning ved forhåndsundersøkelse av hingster til kåring skal også gå til Klagenemnda. Klagenemnda for kåringsavgjørelser skal da innhente ny vurdering av bildene av et annet fagutvalg/vitenskapelig miljø enn det som avleste bildene første gang.

2.13 Samarbeid og representasjon

2.13.1 World Breeding Federation for Sporthorses og VM for Unghester

WBFSH er en ideell organisasjon med formål å stimulere utviklingen av sportshestavlen på verdensbasis, gjennom internasjonalt samarbeid innad (medlemsstambøker) og utad (rytter-, jordbruks- og hesteorganisasjoner, EU), markedsføring av avlen, medlemsstambøkene og de individuelle oppdretterne samt integrering av sport og avl. Et par av de mest sentrale tiltakene i WBFSH er arrangering av Unghest-VM i de tre olympiske disipliner og verdensrankingene for hester, avlshingster og forbund.

2.13.1.1 Medlemskap

Medlemskapet deles inn i fullt medlemskap (A-medlem) og støtte-medlem. Antall stemmer og medlemskontingenten for hver medlemsstambok avgjøres av gjennomsnittlig antall registrerte føll per år for de siste 3 år. Generalforsamlingen er organisasjonens øverste organ. Hvert medlemsland har en representant i Generalforsamlingen som tar del i stemmegivingen. Norsk Varmblod er fullt medlem og underlagt WBFSHs vedtekter i sin helhet. NVs representant:

Styreleder Robert Ruud, evt. utsendinger fra Avlsutvalget. I 2006 representert ved sekretær Unn Reierstad.

GA 2007: Foreløpig ikke vedtatt, men Spania (Caballo de Deporte Espanol) har søkt. GA 2008: Sverige/Danmark og Frankrike har søkt.

2.13.1.2 Medlemsinformasjon

Horse International, som også er FEI's medlemsblad, samt magasinet Breeding News er WBFSHs medlemsblader. I tillegg har Nyhetsbrev blitt en ny rutine, og det er opprettet et Nyhetsarkiv på www.wbfs.org. Her kan også referater, rankinger og annen info om Interstallion og andre prosjekter WBFSH jobber med samt WBFSHs vedtekter leses i sin helhet.

2.13.1.3 Årsplan 2007

1. Planlegge Unghest-VM sammen med FEI, se også pkt 2.13.2.2.
2. Etablere en arbeidsgruppe på EU-lovgivning sammen med FEI og COPA (Den Europeiske bondeorganisasjonen).
3. Forbedre kommunikasjonen mellom stambøker (avl forbund) og FEI generelt, og spesielt vedr. datautveksling.
4. Avlsinformasjon på startlister.
5. Sponsoravtaler.
6. Flere dommerseminarer i samarbeid med FEI.
7. Databasesamarbeid (XML) internasjonalt.
8. Interstallion.
9. Konkurransen for unge oppdrettere (Young Breeders Competition) – stimulere unge oppdrettere til å organisere seg ved å organisere en konkurranse.
10. Opprettholde kontakten med EAAP heste-kommisjonen.
11. Kontinuerlig forbedring av kommunikasjon/medlemsinformasjon.
12. Harmonisering av EVA-tester.
13. Generelt aksepterte navne regler for kårede hingster i ulike avlsforbund.
14. Strategisk plan for WBFSH 2012 (3-årsplan).
15. Kloning.
16. Diskutere Breeding-Guidens fremtid med FEI .

2.13.2 Arbeidsgruppen for Nordisk Varmblod (ANV)

Arbeidsgruppen for Nordisk Varmblod er et løst samarbeid mellom de Nordiske land med utgangspunkt i medlemskapet i WBFSH. Formålet med arbeidsgruppen har vært å fremme felles saker overfor WBFSH for å få flere stemmer og større gjennomslagskraft, og er ikke regulert av noen vedtekter. Norsk Varmblod har i 2006 vært representert ved:

Styreleder Robert Ruud og tidligere styreleder Alf Kjetil Andresen.

12.-14. januar 2007 dro en hel delegasjon på 12 personer fra Norsk Varmblod til Lund v/ Flyinge på et strategi-seminar for å diskutere framtiden til Norden og det nordiske samarbeidet. Inviterte deltagere var de nordiske avlsforbundenes styre, avlsutvalg/avlsråd og sportsrepresentanter. NV hadde invitert sitt styre (6 personer), NVs avlsutvalg/veterinærfaglig utvalg/Norsk Hestesenter (11 personer) og sportsrepresentanter fra NRYF (2 personer). Fra Danmark møtte 16 representanter, fra Sverige 23 og fra Finland 3 representanter.

Visjonen om et tettere nordisk samarbeid til total sammenslåing av de nordiske stambøker i den Scandinaviske Sportshesten som topper verdensranking (fiktiv internasjonal ranking) vs. Å betale en større medlemsavgift og miste antall stemmer i WBFSH ble diskutert. Konklusjonen ble at hver enkelt stambok skulle ta med seg dette hjem for å diskutere dette med sine respektive årsmøter.

2.13.3 Norges Rytterforbund

Norsk Varmblod har et nært samarbeid med NRYF på flere punkter.

2.13.3.1 Norsk Breeders Trophy AS

Norsk Varmblod og Norges Rytterforbund har sammen dannet et selskap med virksomhet å stimulere til avl og utdanning av kvalitetshester i Norge. Det skal til enhver tid forefinnes egne statutter (konkurransereglement) for Norsk Breeders Trophy, vedtatt av selskapets styre og offentliggjort overfor

medlemmer av NRYF og NV. Selskapets styre skal ha fire medlemmer og to varamedlemmer, hvorav to hhv en fra Norges Rytterforbund og to hhv en fra Norsk Varmblod. Styrets leder skal vekselvis velges fra NRYF og fra NV. I 2006:

Leder: Kjell Myhre (NRYF)
Kristin Kloster Aasen / Esther Hoff (NRYF)
Robert Ruud (NV)
Hanne Hertzberg / Nina Karstensen (NV)

Mandat: Vedtekter for Norsk Breeders Trophy AS.

I 2006 har det vært jobbet med revisjon av statuttene for NBT. NRYF's grenutvalg i sprang har utarbeidet et forslag til nye statutter som kan resultere i forholdsvis store endringer i forhold til hva som skjer med de andre grenene (feltritt og dressur). Endringene innebærer bl.a. at kvalifiseringene er begrenset til bestemte Elitestevner, kvalifiseringen inneholder både grunnomgang og omhopping, kvalifiseringskravene er høynet og NBT vil bli mer lik Unghest-Cup'en. For NV er det imidlertid viktig at unghestene skolerer og at rytterne ikke oppfordres til å ri "på tid" for å sanke poeng til finalen. NV ønsker dessuten at NBT skal være tilgjengelig også for oppdrettere og ryttere som ikke rir på Elitenivå. Etter NV's tilbakemelding til NRYF har det vært en positiv dialog mellom partene. Det vil bli utarbeidet et nytt forslag som vi håper også NV kan bli tilfreds med. Positivt er det også at hopper med føll som 4 og 5 års nå kan gå 6 års Breeders på 5 åringenes premisser.

Styret har i tillegg minnet medlemmene om at kårede hingster kan meldes inn i Norsk Breeders Trophy, og blir da "Breeders Trophy-listet", med rettigheter til en prosentvis del av premiesummen ved premiering av avkom i finalen. Norske hingsteeiere har også muligheten til å tilby hoppeeiere "automatisk" innmelding av føllet i Norsk Breeders Trophy som en ekstra bonus.

2.13.3.2 VM for Unghester (FEI/WBFSH world breeding championship for young horses)

VM for unghester er et avlsarrangement hvor kun medlemmer av organisasjonen WBFSH kan delta. Arrangementet er organisert iht. FEIs statutter, FEIs generelle lovverk, FEIs veterinærreglement, samt FEIs stevne-regler. I og med at arrangementet er underlagt FEIs regler, sendes invitasjonene til rytterorganisasjonene – i Norge NRYF. De fleste deltagerlandene sender utelukkende individer som representerer avlsforbundene i sitt hjemland. Det er gjort unntak for at man - som Norge - kan sende hester godkjent i andre lands avlsforbund (medlem av WBFSH), dersom dette er godkjent av deltagerlandets avlsorganisasjon/rytterorganisasjon i samarbeid. I Norge har uttaket til nå hovedsakelig vært organisert av NRYF v/grenutvalgene.

NV hadde 2+2 norske hester i VM for unghester i 2006 (dressur og feltritt), i tillegg var det flere av de norskfødte unghestene i sprang som var kvalifisert, men som ikke fikk reise på bekostning av en importert unghest. Noe av problemet er at det spesielt i sprang er så vanskelig å få tilgang til invitasjonene – disse går gjerne direkte fra arrangør til utvalgte ryttere. Et annet moment er at rytterne må melde seg på for å komme i betraktning!

Norsk Varmblod har i 2006 trappet opp dialogen med grenutvalgene med tanke på kvalifisering og uttagning av norskfødte unghester til Unghest-VM. NV har bl.a. bedt NRYF om at vi får kopi av invitasjonene slik at vi kan gå ut og være mer aktive. Styret jobber i skrivende stund med å gå ut i medlemsbladet ved inngangen til sesongen 2007 med informasjon om hvordan uttagningen foregår og hvordan forberede seg for å kvalifisere seg. NRYF vil i mars gjennomgå uttakskriteriene for mulig revidering. NV er i denne forbindelse forespurt om innspill, og NV vil styrebehandle denne saken på styremøte 2. mars.

2.13.3.3 Sportsdata

Norges Rytterforbund og Norsk Varmblod har inngått en avtale der Norsk Varmblod har overtatt registreringen av sportshester som Norges Rytterforbund foretok tidligere (jf. pkt 2.4.). Registreringen skal foregå i den felles "Hestedatabasen" (Sportssystemet), og hestepass skal utstedes ihht. å tilfredsstillende krav fra NRYF. NRYF skal etter hvert få tilgang til å bruke og legge inn de dataene de trenger direkte fra "Hestedatabasen". NV skal få tilgang til sportsresultater på felles hester. Se for øvrig pkt. 3.1.1.

2.13.4 Agria Dyreforsikring

Norsk Varmblod har en samarbeidsavtale med dyreforsikringsselskapet Agria basert på et hovedsponsorskap innenfor noen hovedområder. Et av målene med samarbeidet er å jobbe for sunnere, mer holdbare hester i Norge, samt utvikle og spre kunnskap om håndtering av hest, oppdrett, skadeforebyggende tiltak, veterinærmedisin m.m. For å sikre et aktivt samarbeid skal Norsk Varmblod og Agria nedsette en styringsgruppe. NVs kontakterson i styringsgruppen 2006:

Styremedlem Hanne Hertzberg, vara Ine Sanders.

Samarbeidspartenes forpliktelser er regulert gjennom egen avtale. Avtalen løper fra 01.06.2005 og to år fremover, til 01.06.2007. Avtalen er foreløpig ikke fornyet.

2.13.5 Norsk Hestesenter (NHS)

2.13.5.1 Formål

Norsk Hestesenter er en frittstående, næringsdrivende stiftelse med 17 medlemsorganisasjoner (stiftere). NHS skal ved aktivt arbeide fremme kvaliteten av hesteholdet og hesteavl og være det høyeste faglige senter for avl av hest og for utdanning av hesteersonell i Norge (formålsparagrafen). Stiftelsen skal etter nærmere avtale påta seg oppgaver i tilknytning til hestehold og hesteavl som Landbruks- og matdepartementet og organisasjonene finner formålstjenlig å legge til stiftelsen. Vedtektsendringer må godkjennes av Landbruks- og matdepartementet.

2.13.5.2 Delegert myndighet

På lik linje med alle hesteavlsorganisasjoner i Norge er NV gjennom forskrift om godkjente (reinavla/registrerte) dyr av hestefamilien og delegasjon fra Landbruksdepartementet (16.11.1995) underlagt NHS når det gjelder godkjenning av avlsplaner (ihht forskriftens Vedlegg 1) og oppnevning av kåringsnemder til hingstekåringer (§ 14). I tillegg er Norsk Hestesenter gitt et spesielt ansvar for de særnorske hesterasene.

Saksgang ved endring av avlsplaner: Pr. dato er det mulighet for årlig revisjon av avlsplanen (frist 1. oktober). Godkjente raseorganisasjoner innstiller endringer av sin avlsplan, og styret i NHS vedtar. Avlsrådet ved NHS sin rolle er blant annet behandling av innstilte avlsplaner fra organisasjonene for styret ved NHS, samt å innstille kåringsnemder. NV er representert i Avlsrådet med en representant, se pkt. 2.10.

Vedrørende godkjenning av avlsplaner eksisterer det imidlertid i dag ingen klageinstans. NHS kjører en streng politikk på at oppbygningen av alle avlsplaner skal følge samme mal. Det er også varslet fra avlsrådet v/NHS at de ønsker at retten til årlig revisjon skal falle bort, og at mulighetene for revisjon gis en lengre horisont, antagelig 3-5 år. Norsk Varmblod mener det er overordentlig viktig at avlsorganisasjonene i større grad kan bestemme innhold og reglene for revisjon av egen avlsplan selv, spesielt er det hensiktsmessig at mindre endringer/justeringer av avlsplan kan gjøres relativt ofte mens hyppigheten av større endringer begrenses, og at avlsplanene må frontes med et innledningskapittel dedikert avlsorganisasjonen selv, hvor organisasjonens rase- og avlshistorie fremgår, med bl.a. datoene for endringer av avlsplan/registreringsregler og de viktigste endringene. Dette vil gi kontinuitet i avlsarbeidet og bidra til å stimulere til bruk av avlsplanene av den enkelte oppdretter i større grad fordi man da raskt identifiserer seg med avlsplanens mål og mening. Kapittelet som går på fellesskapet "Heste-Norge" er også viktig, men bør komme som et vedlegg. Norsk Varmblod har bedt Mattilsynet avklare hvem som er klageinstans vedrørende godkjenning av avlsplaner.

Klageinstans vedrørende testing av avlsdyr og kåringsavgjørelser (kåringsnemder) er rasens egen Klagenemd for kåringsavgjørelser ved NHS, se pkt. 2.12.

2.13.5.3 NVs forpliktelser gjennom medlemskap

Utover dette er Norsk Varmblod dessuten en av stifterne av Norsk Hestesenter. Som medlemsorganisasjon er NV også underlagt NHSs vedtekter. Årlig blir det avholdt et fellesmøte mellom avlsorganisasjonene og avlsrådet ved NHS, samt 2 representantskapsmøter (vår og høst) i NHS hvor alle medlemsorganisasjoner er representert.

2.13.5.3.1 Representantsakp

NV har én plass i representantskapet i NHS. Leder er valgt av NV som vår utsending. I 2006: Styreleder Robert Ruud.

2.13.5.3.2 Fellesmøte

Årets fellesmøte ble avholdt i Sikkilsdalen, sekretær møtte fra NV. 4 hovedtemaer sto på dagsordenen:

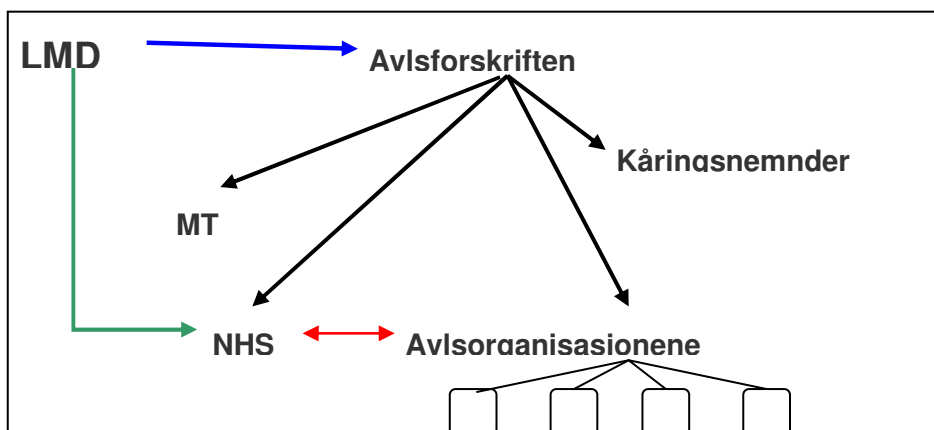
1) Aktuelle saker i Mattilsynet (MT) innen hestevelferd v/veterinær Britt Helene Lindheim:

Hva er hestevelferd (velferd for en hest \neq velferd for en annen hest \neq velferd for mennesket), Mattilsynets rolle har sin bakgrunn i St.mld. 12 – Om dyrehold og dyrevelferd (2002-2003), dette har ført til

- Forskrift om velferd for hest av 2.juni 2005
- Retningslinjer til forskrift om velferd for hest fastsatt av Mattilsynet 21.juli 2006.
- Ny dopingforskrift er under utarbeidelse.
- Forslag til ny dyrevernavlov vil komme ut på høring høst 2006/vår 2007 der § 25 Avl, bioteknologi vil være en innskjerpet utgave av den gamle § 5 Avl (det er forbudt å avle dyr som blir uskikket til å utøve normal atferd eller som påvirker dets fysiologiske funksjoner i uheldig retning).
- Forhygieneforordningen kommer – dette vil innebære at alle som har hester må registrere seg.
- Nytt EU-regelverk om ID-merking av hester er på trappene. Her vil det blant annet bli krav om at alle hester må være registrert innen 1.levår.
- ”Periveterinær” behandling: Lisensiering av hovslagere og alternativ behandlere, Barfotbeskjæring?
- Hestesportsorganisasjonene har blitt bedt om å vektlegge kunnskap om hesters atferdsmessige behov i sitt opplegg med lisensiering av trenere/ryttere. En arbeidsgruppe for hestevelferd fra de fire største organisasjonene (NRYF, NJ, DNT og NHS) har utarbeidet en rapport for å synliggjøre dagens eksisterende regelverk, samt pekt på hvilke momenter organisasjoner og myndigheter bør vektlegge framover.
- Tilsynsfunksjonen med hestesporten vil bli styrket – alle grener, inkl metoder og tvangsmidler brukt under temming, trening og konkurranse, prestasjonsforventninger fra eiere og doping. Hestesportsorganisasjonene vil bli bedt om å utarbeide veiledninger for fornuftig bruk av tvangs-/treningsmidler. Mattilsynet vil sende ut brev til aktuelle organisasjoner om dette innen kort tid. Sportsorganisasjonene vil i større grad sjøl også måtte håndtere brudd på dopingforskriftene og ta et aktivt ansvar. Departementet vil dessuten utvide dagens ordning med tilstedeværelse av off. godkjent veterinær ved større konkurranser i samråd med aktuelle interesseorganisasjoner.

2) Avlsorganisasjonenes rolle i forvaltningsmessig sammenheng v/jurist Trude Longva (MT):

Med bakgrunn i Forskrift om godkjente (reinavla/registrerte) dyr av hestefamilien mv. kan følgende myndighetsfordeling skisseres:

Med unntak av godkjenning av avlsplaner som Norsk Hestesenter har fått delegert myndighet direkte fra LMD, defineres de ulike instansers roller gjennom forskriften. Godkjente avlsorganisasjoner er tillagt

følgende oppgaver etter forskriften: § 5 – godkjenne og registrere dyr, § 6 - utstedte avstammings- og identifikasjonsdokument (hestepass).

EU har harmonisert regelverk på husdyravlsområdet vedrørende kriteriene for innføring i dyreregister/stambok og utstedelse av hestepass, som Norge har forpliktet seg til å følge gjennom EØS-avtalen. Forskrift om godkjente dyr av hestefamilien er hjemlet med bakgrunn i EØS-avtalen, og vedlegg 2 hhv. 3 i forskriften gir kriteriene. Videre er det også gitt harmoniserte regler for godkjenning av avlsorganisasjoner i forskriften (Vedlegg 1).

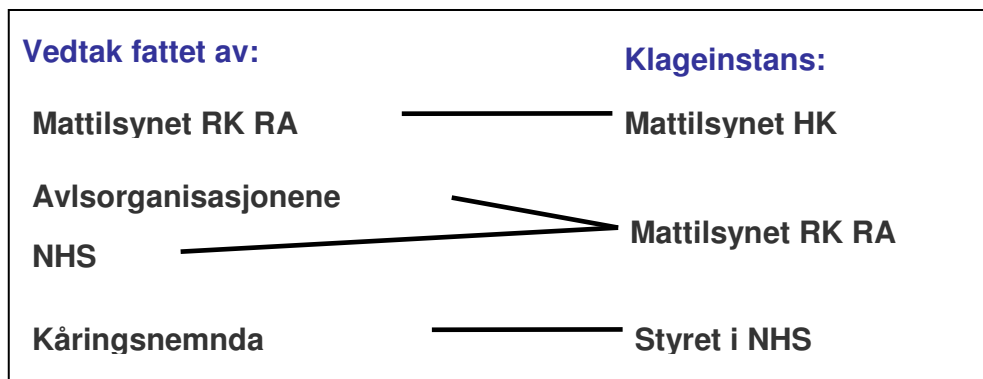
EU har *ikke* harmoniserte regler for vurdering av avlsdyr, men avlsorganisasjonene skal følge moderstambokens prinsipper. I dette ligger det at "samme rase" innebærer å ha definert samme moderstambok (studbook of origin). NV anses som "studbook of origin" i Norge.

Hva betyr det for organisasjonene at det er delegert denne myndighet i forskriften?

- Avgjørelsene anses som enkeltvedtak (forvaltn.lov § 2)
- Omfattes av forvaltningsloven (jfr. § 1)
- Ikke underlagt Mattilsynets (MT) instruksjonsmyndighet.

Forvaltningsloven innebærer at myndighetsutøver (avlsorganisasjon, NHS) må være bevisst sitt ansvar:

- Habilitet
- Taushetsplikt
- Krav til enkeltvedtak:
 - Begrunnelse og innhold
 - Underretning om vedtaket
 - Skriftlighet
- Klageadgang. Klageinstanser - etter hvem som fatter vedtaket:

Mattilsynet RK RA – Nasjonalt senter for dyr og animalsk mat, regionalt kontor, Rogaland
Mattilsynet HK – hovedkontor Mattilsynet

Hvilke forventninger har avlsorganisasjonene til roller og oppgaver?

i) Utfordringer for Norsk Hestesenter

Skaffe nok *kompetanse* for å imøtekomme behov fra avlsorganisasjonene, hesteeiere, Mattilsynet og omgivelsene for øvrig. Utvikle seg til et *profesjonelt serviceorgan* for organisasjonene og hesteinteressene i Norge. Effektiviseringspotensiale! Stor pågang om service og hjelp. *Stambokinndeling*, følge opp alle forskrifter, passutstedelser, få *Sportssystemet* (nye hestedatasystemet) til å fungere!

ii) Utfordringer for avlsorganisasjonene

Avlsorganisasjonene må ta tak i *markedsføring* og skape grunnlag for bruk og sport (skape et større marked). Yte god nok *service* til sine medlemmer og hesteinteresserte. *Motivere medlemmene til nytenkning* og ta ny kunnskap og moderne tenkning i bruk. Legge konservatismen til side! *Tettere samarbeid* både organisasjonen i mellom og med de instanser som er sentrale (NHS, Mattilsynet etc). *Stambokinndeling*, bevisstgjøring av oppdrettere, *utdanne* medlemmer. Oppdatering og *modernisering av avlsplanene*.

3) *Fremtidsretta hesteavl v/professor i husdyravl UMB, Gunnar Klemetsdal*

Fremtidsretta avl \neq eksteriørvurdering, men genetiske vurderinger! Eksteriør blir mindre nødvendig å registrere dersom andre egenskaper som er lettere målbare for å si noe om det du er interessert i er tilgjengelig, f.eks. prestasjoner.

Gunnar skisserte 5 sentrale trinn for fremtidig hesteavl:

Trinn 1

Mål: Alle individer må med (utstillinger med konkurranseform/bruksprøver) – mottoet bør være: fra mange data på få individer til færre data på alle!! Vil gi: større seleksjonsdifferanse og økt etterspørsel etter hest. Å øke antallet hest er det viktigste i alt avlsarbeid – Look to Iceland.

Trinn 2

Registrere identitet og slektskap. Dette må anses å være på plass gjennom Hestedatasystemet (Sportssystemet).

Trinn 3

Registrere data på de viktigste avlsmåleegenskapene. Data må inn elektronisk, også fra utlandet for de rasene dette gjelder:

- Rasetype
- Prestasjonsegenskaper (ny konkurranseform alle utstillinger + evt. noen større utstillinger med tilleggsregistrering, separate hingste- og hoppeutstillinger)
- Helse inkl. funksjonelt eksteriør som tilleggs kunnskap (de mest frekvente for rasen, arvegrad. Innleggelse av historiske eksteriørdata på en liten del av populasjonen har liten verdi forskningsmessig. Registrering på utstilling er mer robust enn registrering via helsekort. Helsefaglig veiledning samtidig bør gis)
- Fruktbarhet (kritisk egenskap hvis innavlsdepresjon i rasen - bør overvåkes, sannsynligvis lite arvelig på hoppene, større muligheter for framgang på hanndyrsida)
- Defekter (definert aktuelle for rasen)

Nye avlstiltak som spørreskjemaregistrering av lynne bør vurderes.

Trinn 4 – utnyttelse av ny info i Hestedata

BLUP-beregning av genetiske parametre og avlsverdier med mixed modell-metoder

- Bedre utnyttelse av data
- Korrigere for effekter av land
- Korrigere for effekt av dommer på ulike utstillinger
- Forutsetter overlapp mellom genetikk mellom ulike land og dommere på ulike utstillinger
- Beregning av avlsframgang

Trinn 5 – avlsplanlegging

Formålet: maksimal avlsframgang for gitt innavlsrate

- Innavlsrate er et mål på hvor raskt innavlen stiger i populasjonen
- Utvikles gjennom pågående DNT-prosjekt (kbl travet)
- Styres via hanndyrutvalget
- Vurdere verdien av utvida bruksprøver
- Vurdere andre endringer, f.eks avkomsgranskning for lynne – de eksisterende avkomsgruppene med noen få selekterte avkom er en anakronisme.

Forslag til nye prosjekt i prioritert rekkefølge:

- Ny konkurranseform integrert i moderniserte utstillinger inkl. dataregistrering i Hestedata
- Utnyttelse av nye data
- Avlsplanlegging

Diskusjonen fra fjorårets fellesmøte der det ble fremlagt rapporter som hadde sett på utstillingssystemet, de utvida bruksprøvene, dommerutdanninga og fra pilotprosjekt med avlsutstillinger på NL-hest må bringes videre.

Hvilke forventninger har avlsorganisasjonene til framtidsretta avl?

i) Utstillingenes plass

Utstillingene er fortsatt viktig som arena for avlsframgang. De må gis en annen, mer moderne form for å øke interesse og gi mer avlsverdi ut. Stimulere flere til å stille ut sine hester. Bruksegenskapene må oppgraderes og tillegges større vekt.

ii) Moderne avlsprinsippers plass

Indeks, tidlig bedømmelse av individene, føll, -åring, -2åring-3/4årstester. Etablere registreringssystemer som vil gi grunnlag for vurdering av individers avlsverdi.

iii) Andre forhold

Nytt utstillingsreglement (verktøy). Utnytte nytt databasesystem. Kvalitetssikre resultater fra ”uoffisielle” utstillinger slik at de kan bli registrert og nyttiggjort. Godkjenne rene raseutstillinger som offentlige utstillinger.

4) Utdanning i hestefaget – hvilken plass har hesteavlen– v/leder av Utdanningsrådet v/NHS, Nils Dagestad, og rektor ved Norsk Hestefagskole, Øyvind Johannessen

Fakta om hestefaget – Øyvind Johannessen

- Opprettet i 1998 i den videregående skolen
- 25 tidligere jordbruksskoler har i dag hestefag, det tas inn mellom 15-25 elever hvert år på hvert trinn.
- Samme linjestatus som bakerfag, frisør, etc.
- Hestefaget består av en teoretisk del og en praktisk del.
- 2 år på skolen + læretid og fagprøve.
- Opplæringskontoret for heste- og hovslagerfaget godkjenner alle lærebedrifter.
- Hestefaget – betegnelsen brukes ofte i mer generell betydning enn selve linjefaget.
- Lov om fagskoleutdanning favner Norsk Hestefagskole
- Avlens plass i hestefaget er generelt beskrevet, ikke definert med timeantall eller tema som skal gjennomgås. Avlstema inngår på mange måter i andre deler av hestefaget, veterinærlære, fôring, etc.

Nils Dagestad er også rektor ved Voss videregående skole der hestefaget står sentralt. Han har tatt utgangspunkt i det han opplever i dagliglivet her for å vise hvor hesteavlen står i dagens hestefag.

Historisk sett har det skjedd en forskyvning i kunnskapsmengden til ungdom mht hest. Dagens generasjon av unge 16-19-åringer har lite eller ingen kunnskap om hest ved oppstart i den videregående skole på hestefaglig linje. De fleste har egne hester med seg, men av svært varierende kvalitet. De velger ofte å bedekke hoppene med billigste mulige hingst, uten tanke på verken de trekk de ønsker å framavle eller rasen til hingsten. Viktig med bevisstgjøring, her har skolen et ansvar for å vektlegge avlsarbeid og avlsprinsipper i undervisningen. Dette kan f.eks gjøres gjennom å trene elevene i eksteriørbedømming av hest, besøk på stutтерier/avlsplasser, informasjon om de ulike rasene, etc.

Fagplaner:

Teoretisk del: Det er lett å få tak i læremateriell/kunnskap. Avlsorganisasjonene kan gjerne bidra, ved å ta kontakt med skoler i nærheten og informere spesielt om sin rase og avlsarbeidet på denne.

Praktisk del: Her er det store lokale variasjoner, mye avhenger av lærernes engasjement og personlige interesser. Viktig å få fram bredde i undervisningen, og følge fagplaner som er godt definerte. Skolene kan ta spesielle sortsgrener opp i sitt tilbud, i form av en elevbedrift. Dette bør vektlegges mer, spesielt mtp. læreplaner/arbeidsplasser etter endt skolegang.

Nye fagplaner for VK I og II er ute på høring, og Utdanningsrådet skal gi uttalelse om disse. Det ville være til hjelp for Utdanningsrådet om avlsorganisasjonene også ser på disse og gir innspill til Øyvind Johannessen, Norsk Hestesenter.

Hva er videre karrierevei?

- Eks. elever fra Voss: 80-90% går videre til universitet/høgskole etter endt skolegang på Voss, (veterinær, dyrepleier, studier ved UMB).
- De som tar fagbrev, ca 100 pr år (1/3 av elevene) kan søke ridelærer-, travtrener-, stallmesterutdanning ved NHS, jobbe i staller, eller ta ekstra fag og studere videre.

Kurs på Norsk Hestefagskole, Starum

- Alle kursene som arrangeres i regi av Norsk Hestefagskole stiller minimumskrav til forkunnskaper, f.eks. ridelærer, travtrener etc.
- Avlslære er et element som innpasses i undervisningen på alle trinn. Her brukes ofte Tore Kvam, avlsleder og veterinær eller andre fra avlsavdelingen på NHS som forelesere.
- Der det lar seg gjøre, brukes også ressurspersoner fra hestemiljøene under f.eks oppdretterkurs.

Se www.nhest.no eller kurskatalogen for full oversikt over kurstilbudet.

2.13.5.4 Strategiplan

I november vedtok Norsk Hestesenter ny strategiplan for 2007-2011, som skal avløse og videreføre den gamle fra 1996. Planen er ambisiøs og relativt konkret på hva en ønsker å oppnå på vegne av hesteinteressene i Norge. Det er flere punkter som er av særlig interesse for NV. Spesifikt kan nevnes at ”innsatsen skal være størst der hvor veksten er størst (marked, bruk og avl er uløselig knyttet til hverandre), bl.a. med flere vinnere i store internasjonale konkurranser og økt etterspørsel etter de rasene som ellers importeres, samt bidra til økt tilbud og omsetning av bruksferdige hester”, og at ”Norsk Hestesenter innen planperioden skal ha kompetanse og kapasitet til opplæring og skoling av hester (beriderutdannelse)”.

2.13.5.5 Avlsstimulerende midler

Norsk Hestesenter avsetter for hvert budsjettår midler til avlsfremmende tiltak. Total økonomisk ramme bestemmes av Representantskapet i NHS i forbindelse med budsjettvedtak, i 2006 var den på totalt 1 million kroner.

Avlsorganisasjonene må søke om midler, og det er avlsorganisasjonene selv som bestemmer hvilke tiltak de vil prioritere og hvordan dette presenteres i søknadene. Tiltakene som prioriteres må imidlertid være direkte tiltaksrettet eller prosjekterrettet og skal helst ha basis i avlsplanen (for å stimulere til å jobbe kontinuerlig med å ha en dynamisk avlsplan). Det er viktig å holde fokus på avlsplaner og andre relevante planer for avlsmessig fremgang. Innholdet i søknadsteksten er derfor viktigere enn budsjettpostene. Det kan også søkes om midler for videreføring av allerede oppnådde resultater eller prosjekter som skal utføres i samarbeid med andre avlsorganisasjoner. Bare landsdekkende avlsorganisasjoner som er offentlig godkjente kan søke til NHS om avlstilskudd. Ønsker om tiltak fra lokale lag må innarbeides i de søknadene som de landsdekkende organisasjonene sender.

Avlsrådet i NHS behandler søknadene og angir prioritet, administrasjonen forslår den ”matematiske” fordeleingen og styret i NHS vedtar. Støtte til drift/prosjekter med eget inntjeningspotensial blir ikke prioritert, og tiltak som stimulerer *bruk* av hest prioriteres fremfor tiltak som kun stimulerer *hold* av hest. Områder som fortsatt er viktige for hesteavlen er:

- Større oppslutning om utstillingene for unghester, hopper og hingster (utvalg av avlsdyr, stambokføring)
- Prosjekter som vil stimulere til avlsmessig fremgang for hesterasene
- Dommerutdanning
- Særnorske raser
- Markedsrettet avl/virksomhet (bruks(ferdige)dyr)

Det må i ettertid redegjøres for hva pengene er blitt brukt til. Søknader blir vurdert sammen med rapport for foregående år. Manglende innrapportering fører til at en søknad ikke vil bli behandlet.

Norsk Varmblod mottokt NOK 80 000,- etter søknad fra avlsrådet v/NHS til avlsfremmende tiltak i 2006.

3. Aktiviteter gjennom året for å nå målsetningene (vedtektene, § 1)

3.1 § 1.01: Arbeide for en funksjonsrettet, rasjonell og systematisk avl

3.1.1 Registrering/Stambokføring, "Hestedatabasen"

- Når det gjelder registrering/stambokføring og utgivelsen av vår stambok er Norsk Varmblod ennå ikke fornøyd med praksisen. Et godt organisert og effektivt opplegg for registrering, innsamling av data og stambokføring er en forutsetning for et planmessig avlsarbeide. For å kunne skape tillit og videreutvikle samarbeidet over landegrensene, f.eks ved eksport av avlsdyr, er det viktig å kunne vise til at vi ivaretar denne forutsetningen. Det er også pålagt mer omfattende oppgaver innen forvaltningen (bl.a. at alle hester skal registreres og microchip-merkes samt helse-data – forskrift om velferd for hest 2006), samt større krav fra publikum om rettigheten til registrering, og klageadgang samt raskere og bedre service.

De aller fleste rutiner er i dag organisert slik at de spesifikt dekker selve stambokføringen. Flere andre aktuelle behov med tilknytning til registrering og stambokføring er ikke tilgodesett i særlig grad, bl.a med tanke på organisert krysningsavl og et sportsregister i samarbeid med NRYF og bruk av prestasjonsdata i vår avl. Vi er dessuten av Mattilsynet gjort oppmerksom på at en del hester som hittil ikke er blitt registrert skal registreres, og er pålagt å tilgjengeliggjøre et tydelig regelverk på hvilke regler som gjelder for opptak i register/stambok og inndeling av stamboken i avdelinger for opparbeiding av stamme med hestenes tilhørende rettigheter i avls- og utstillingssammenheng i avlsplanen for rasen.

Regler og rutiner for registrering og stambokføring er derfor et viktig prioriteringsområde for Norsk Varmblod. Norsk Varmblod har med dette som bakgrunn i 2006 utarbeidet og innstilt nye regler for registrering av Varmblods Ridehest.

- *Internasjonalt samarbeid* (datasamarbeid, harmonisering av hestedatabaser, avlsinformasjon i start- og resultatlistene, harmonisering av dommerprotokoller i de ulike tester og bedømminger, harmonisering av osteocondrose-spørsmålet, Interstallion), se pkt 2.13.1 og 2.13.2. Ny EU-forordning (resultat av at mattilsyn - mattrygghetsspørsmålet og kontroll med dyrehelse og dyrevelferd, sport og avl internasjonalt er kommet til enighet) er nå på vei (bl.a. sikker identifisering av hest ved Unique Equine Life Number (www.UELN.net) og microchip, en sentral database, samt at enhver hest skal følges av (kun) ett pass/ID-dokument).
- *Vasking av data* - Rotet med flere pass og registreringsnumre pr. hest for ulike formål som har oppstått ut i fra forskjellige forhold er således noe man nå har begynt å rydde opp i. Samarbeidet mellom Norsk Varmblod og NRYF er grunnlaget, se pkt 2.13.3.3 og 2.4, og det første man må gjøre er å prøve å "matche" hestene i de to registrene for å få alle hestene over i den sentrale databasen. "Hestedatabasen" (Sportssystemet, "Balder", "Rabalder" – kjært barn har mange navn) er stikkordet: å få den klar til å kunne "ta imot" disse dataene.
- *Kartlegging av hestemateriellet (grunnlag for tiltak og statistikk)* og evt. gruppering av medlemmer med differensiert medlemsavgift (med/uten hest) jf. § 1.02. – Avventer fortsatt behandling i første, andre og tredje punkt. Registreringsstatistikk: Totalt registrerte NV-hest pr 31.12.2000 var ca 4000, med 34 registrerte aktive avlshingster (kårede) og 150 aktive avlshopper. Antall registrerte norskfødte varmbloods ridehester i tidsrommet 1990-1998 var vel 300 stykker, fra 1999-2005 vel 650 stykker. Pr 2006 var den totale registrerte bestanden i Norsk Varmblod ikke kjent, men anslagsvis på oppunder 6000 individer, med ca 300 nye registreringer årlig (ca 2/3 importhest, 1/3 norsk avl). Fra 01.06.2006 til 15.02.2006 er det registrert ca 230 bedekninger/føll (2005) – NV materiell er blitt sendt med til alle. De aller fleste er ikke medlem i NV. Videre ca 40 importerte unghester for Norsk Breeders Trophy, ca 130 importerte varmbloods ridehest hopper/hingster for utstilling/avl, og ca 10 nye avlshingster (importsæd). I tillegg har det fra 1. juli blitt produsert en god del pass, både for hester registrert i NV fra før (ca 20?), importhester med avstammingspapir (ca 50 stk) og rundt 400 stk hester med "ymse" avstamning (hvitt pass, både NHS og NV). Antall aktive avlshingster i 2006 var 30 og antall aktive hopper ca 230. Antall bedekninger pr år stiger: ca 50 i 1995, ventes ca 300 bedekninger for 2006. Foreløpig er registrert ca 240 bedekninger for 2006 hvorav 100 uregistrerte hopper.
- *Universitetet for Miljø og Biovitenskap* – professor Odd Vangen har søkt om forskningsmidler til forskningsprosjektet "Genetiske analyser og avlsverdberegninger på Norsk Varmblod (ridehestavl)", med bakgrunn i ny avlsplan og påbegynt arbeid mellom NRYF og NV/NHS for å få overført data fra sporten til avlsarbeidet. I dette arbeidet er det svært viktig med avlsfaglig kompetanse, både for å lage de

databaser som er nødvendige og for å gjennomføre avlsfaglige indeksberegninger, som Avlsrådet ved NHS nå etterspør i forbindelse med ny avlsplan.

3.1.2 Avlsplanen

- *Revisjon av avlsplan* – Pr. dato er det mulighet for årlig revisjon av avlsplanen (frist 1. oktober). Siste revisjon ble utført i 2001, og ny revisjon ble levert 01. oktober 2006. Del 1 om avlsmål, hingstekåringer (inkl. nye bestemmelser om veterinærundersøkelse av hingster til kåring) og dommerutdanning er ferdigbehandlet. Man er nå inne i siste fase av godkjenningen av del 2 av avlsplanen om hopper og unghest samt registreringsregler. Innstilte endringer vil kunne leses på www.norskvarmblood.no, hvor endelig avlsplan etter hvert også vil finnes. Norsk Varmblod er ikke kjent med om NHS har innrapportert endring av vår avlsplan til Mattilsynet.
- *Avlsseminar* – januar 2006 i Fevik, “Kvalitetscertifiserad hesteavl”, med foredragsholder dr. med. vet. Ingvar Fredricson, som har vært ansvarlig for avlsarbeidet på Flyinge i en generasjon. Han har et stort engasjement for avl i nordisk natur, og mener at vi skal bruke denne unike oppvekstsituasjonen til vår fordel, da det er bevist at det gir mer holdbare hester. Han glødet også for en egen sertifisering av avlsgårder, slik at hester herfra kan selges med et kvalitetsstempel. Etter en kaffepause bar det ut i ridehuset, hvor alle deltagerne deltok i bedømmelsen av 12 unghester i eksteriør, gangarter og hoppeteknikk i løshopning, foruten et dommerlag. Bedømmingen ble gjort etter to systemer (tradisjonelt og nytt nederlandsk ”linear scoring”), for å se om det nye systemet ville være til fordel for typiske spranghester, som ofte faller litt igjennom den vanlige bedømmingen der hopning ikke inngår. Etterpå ble bedømmingsskjemaene for hvert system gått gjennom på alle hestene og sammenlignet. Resultatet ble at den beste hesten etter gammelt system ikke ble den beste etter det nye, men stort sett var det enighet om helhetskarakterene.

3.1.3 Dommerutdanning

- Vi har 13 dommere godkjent for å dømme ridehest i Norge, hvorav 10 kan ha hovedansvar for rasen på utstilling, og 3 kan være meddommere.
- Dommerrekrutter for å øke dommerstanden – NV har tatt initiativ til videreutdanning av allerede eksisterende dommere til også å bli godkjent som meddommere for ridehest, to kandidater: Tommy Husebye og Anne Stine Foldal er i gang.
- Videre har NV levert sin innstilling (utarbeidet av dommerutvalget nedsatt i 2005) til hvordan NV vil at dommerutdanningen for NV-dommere i samarbeid med NHS skal foregå, samt en egen NV Dommeraspirantveiledning, og nedfelt dokumentene i innstilt avlsplan. Dokumentene ble vedtatt av NHS i desember.
- WBFSH-seminar for sprangdommere i Verden 23. oktober – sekretær deltok. Eget referat er sendt ut som medlemsinformasjon.

3.2 § 1.02: Formidle kunnskap om og stimulere interesse for avl

- *NVs domenenavn på Internet og Web* – domenenavn www.norskvarmblood.no. Det har ikke blitt tid til å prioritere weben i særlig grad i 2006. Den største endringen som er gjort er å gjøre om velkomstsiden til en nyhetsside hvor alle oppdateringer blir markert (i nyhetsrubrikken til høyre eller i menyen), utlegging av foreningens historikk/rasehistorie/hingster på nett samt ”opprydning” i de faste informasjons/dokumentene. Regionssidene har det ikke blitt tid til overhodet, heller ikke utredning av plattform. Styret ønsker imidlertid å prioritere den jobben på sikt, samt bl.a. opprette en ”avlertips! side.
- *Ridehesten som medlemsblad* – Bladet koster pr 01.01.2007 NOK 532,20 pr medlem og år med 4 helsider i farger månedlig + 3 helsider annonseplass i løpet av et år dersom vi ikke klarer å fylle sidene hver måned, samt hingstekatalog i et opplag på 500 med inntil 20 hingster og hjelp med bilder fra Wiegardens base, logo, oppdatering av websider. Samarbeidet med Ridehesten har ekspandert i 2006, med større hingstekatalog til samme pris, en god pris på ny brosjyre, og gratis utarbeiding og trykk av annonser (også i andre medier!). Samarbeidet med redaktørene fungerer meget bra, de er svært hjelpsomme og positivt innstilt. *Regionenes synspunkter og evaluering:* Noen regioner føler at medlemsbladet har fungert veldig

godt med tanke på å få ut vår informasjon regelmessig både til medlemmer og til andre interesserte og få markedsført vår virksomhet og våre produkter. Det har strukturert vårt arbeid betraktelig og gjort oss betydelig mer effektive både arbeidsmessig og økonomisk. Vi slipper å bruke all vår tid og krefter på å trykke og lime konvolutter og holde våre egne medlemslister oppdatert – denne funksjonen er nå sentralisert så vi kan bruke våre krefter på arrangementene, avlspolitisk arbeid og andre avlsstimulerende tiltak i regionene isteden. Ikke alle regioner er imidlertid like fornøyde med å måtte “tvangsabonnere” på Ridehesten. Noen føler at det nye medlemsbladet er alt for dyrt, at det er billigere å stå utenfor foreningen med kun abonnement på Ridehesten slik at man allikevel mottar medlemsinformasjonen. Mange savner tilhørigheten til foreningen ved at man ikke lenger mottar informasjon spesielt rettet mot medlemmer i dette mediet. Det oppfordres på det sterkeste til at man *braker* mediet. Mye kan gjøres for å forbedre bruken, kom gjerne med innspill! Bladet må *gjærne* brukes til innlegg og avlspolitiske diskusjoner!

- *Medlemsinformasjon* – Foruten Ridehesten er det sendt ut 2 nyhetsbrev til medlemmer i 2006/07.
- *Deltakeravgifter og medlemskap* – Flere innspill som ennå ikke er ferdig behandlet: ”Større differanse på deltakeravgifter medlem/ikke-medlem for arrangementer i regi av NV for å stimulere til innmelding. Tilsvarende differensiering av medlemsavgift passiv/støttemedlem og aktive medlemmer”. ”Det er kun medlemmer i NV som har utstillingsrett til offisielle NVs utstillinger. Dette forslaget vil direkte gi økte inntekter, og indirekte gjennom type ”merkevare-bygging” kunne generere interesse/økonomi på sikt” (jfr. § 1.01). Mattilsynet har vært inne i bildet da det er hjemlet i forskriftens vedlegg 1 at det ikke kan forekomme forskjellsbehandling mellom oppdrettere. Det er imidlertid usikkerhet om dette gjelder oppdrettere i vid forstand eller om det gjelder mellom foreningens egne medlemmer. Behandling av innspillene videreføres derfor til neste periode hvor vi håper å få en avklaring fra Mattilsynet.
- *Pauseinnslag under OHS* – For første gang på flere år har vi fått til pauseinnslag med visning av hester i Spektrum. Se § 1.05.
- *Stand under OHS* – Norsk Varmblod leier sin egen stand. Region 2 tok ansvaret for årets stand, i samarbeid med sekretær i hovedstyret.
- *Artikler med logo* – i år er også vind-/ridejakker bestilt, samt broderte jakkemerker og en ny type chabracker.
- *Informasjonsbrosjyre* – ny brosjyre er blitt laget og trykket opp i 2006.
- *Vervekampanje – vinn vervepremie!* Ved å verve 3 medlemmer eller mer blir du med i trekningen av et spennende reisegavebrev! Nyopprettet innmeldingsblankett på www.norskvarmblod.no må benyttes, og den som verves må må angi på blanketten hvem som har vervet.
- Regional aktivitet, jfr. § 1.06.

3.3 § 1.03: Hjelp til å skaffe avlsdyr

- *Typegodkjenning av hopper* – NV har en åpen stambok med bruksdyravl hvor man stadig er på leting etter (nye) gode gener. Typegodkjenningsordningen er ment som et middel for å bidra til å få tak i gode hopper uten papirer fra sporten, og å øke tilgangen på antall avlshopper, jfr. § 1.01. Tiltaket har vært viet oppmerksomhet i forbindelse med innstilling av ny avlplan og nye registreringsregler i 2006, hvor nye regelverk foreslås mtp. avkommenes rettigheter. Dette for å stimulere til avl ihht. avlsplanens mål og bruk av kåret hingst.
- Salgssider på web, se § 1.05 .

3.4 § 1.04: Arbeide for et lønnsomt ridehestoppdrett

3.4.1 Hest som næring – Norsk Hestesenter

- I flere år har hestenæringen ventet på en avklaring av hva som er hobby og hva som er næring. I dag er dette fortsatt ganske tilfeldig, og praksisen varierer betydelig fra fylke til fylke. Styret i NV mener dette arbeidet står svært sentralt for å stimulere til økt avl selv om hovedandelen av medlemmene i dag er å betrakte som hobbyavlere. Mye av skatte- og avgiftspolitikken berører i dag også disse.

- Norsk Hestesenter står sentralt. Landbruksdepartementet har ved flere anledninger understreket at offentlige engasjement mot hest skal kanaliseres gjennom denne stiftelsen, og spesielt på avlssiden.
- Arbeidet med å legge grunnlaget for en mer profesjonell næring har vært ledet fra NHS, bl.a. gjennom "Strategiplan for hesteavlen" og NHS sitt forskningsutvalg, som arrangerer møter mellom næringa og forskningen for å bidra til brukerrettet FoU. NHS har brukt flere millioner kroner på utredningsarbeid, blant annet på en analyse fra Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF).
- NV er en av stifterne til NHS. Foreningen har tidligere vært involvert i bl.a. forprosjektet "Norsk Ridehest AS" (Camilla Rostad et. al, 1997), Nettverks- og utredningsprosjektet ("Næringspolitikk for hest", 2000), "Handlingsplan for hesteavlen" (Landbruksdepartementet, 2002) og pilotprosjektet "Hest som næring, Gjøvik-Tøten". Det sistnevnte er et nettverksprosjekt med hensikt å motivere og stimulere eksisterende og potensielle næringsutøvere i regionen med sikte på næringsutvikling, og med hensikt å kartlegge og synliggjøre hestenæringen i markedet og markedsmulighetene. Målet med nettverksprosjektet var å styrke utøvernes bevissthet om næringens betydning og legge grunnlaget for opprettelsen av en helhetlig og planmessig næringsstrategi (utbygging og utvikling), og tilpasning mot markedets behov. Prosjektet skulle dessuten etablere et nettverk og interessegrupper med tanke på samarbeid, rådgivning og kompetanseheving. Alt dette arbeidet er kontinuerlig, og Handlingsplan for hesteavlen er ennå ikke ferdigstilt. Den legger bl.a. opp til drøfting av skatte- og avgiftsspørsmål, utdanning, forsknings- og utviklingsstrategier og generell næringspolitikk, og tar sikte på å bedre kårerne for hestenæringen. Den ligger fortsatt hos Finansdepartementet, hvor den trenger oppfølging (!). Forprosjektet "Kvalitetssikring i hestenæringen", hvor NV indirekte er involvert gjennom etableringen av Norsk Breeders Trophy sammen med NRYF kan også nevnes. Andre pågående prosjekter hvor NV er involvert er "Hestedatabasen" (Sportssystemet), jfr. § 1.01 og pkt. 2.13.3.3..
- De utfordringer NV har slitt med i denne sammenhengen, er å oppnå økt forståelse for avl av ridehester i Norge. Norsk Hestesenter har i 2006 imidlertid vedtatt ny strategiplan, hvor markedsorientering og tilrettelegging for næringsrettet avl, og tjenlige verktøy for gjennomføringen av dette (bl.a. et nytt EDB-system hvor avstamning og sportslige resultater kan kjøres sammen) er sentrale punkter! Se også pkt. 2.13.5.

3.4.2 Hest som næring – Internasjonale organisasjoner

- NV er som nevnt medlem av World Breeding Federation for Sport Horses (WBFSH), og deltar i et samarbeid med de andre nordiske landene, Arbeidsgruppen for Nordisk Varmblod (ANV). Innenfor disse fora oppnåes stor forståelse for mange av de problemstillinger vi sliter med – de andre avlsforbundene sliter med akkurat de samme problemene som oss! WBFSH kan være med og hjelpe opp i en del av våre konflikter, som lobbyist overfor forvaltning, myndigheter og rytterorganisasjonene. Bl.a. kan nevnes at svært mye er oppnådd overfor FEI gjennom dette forumet. Se også pkt. 2.13.3.3.
- ANV – møte 14.-15. januar 2007 på Flyinge: Utnyttelsen av det veletablerte merkenavnet "Scandinavian" gjennom en sammenslåing av de nordiske forbundene med felles markedsføring mot f.eks. USA, som har en viss tradisjon for å importere ridehest fra Europa samt nye markeder i Øst: "Skandinavisk Sporthorse"? Kanskje løsningen for å oppnå en konkurransedyktig ridehest fra norsk avl er gjennom et samarbeid i Norden: tilstrekkelig volum og kvalitet: Den Skandinaviske Ridehesten. Se også pkt. 2.13.2.

3.4.3 Prispolitikk, kollektivavtaler m.v.

- *Agria Dyreforsikring* – Det har vært jobbet aktivt med oppfølgingen av avtalen med Agria gjennom hele 2006. Avtalen gir NV en direkte utbetaling per hest eid av medlem i NV og forsikret i Agria, og Regionene en direkte utbetaling per deltagende hest i arrangementene. Avtalen gir dessuten 10% medlemsrabatt på forsikringer, samt utbetalte premiemidler samt sponsormidler knyttet til regionale og sentrale arrangementer. I tillegg utdeles Agrias oppdretterpris. NV plikter på sin side å markedsføre Agria og samarbeidet, og tilgjengeliggjøre adresselister. Agria har dessuten også gunstige forsikringer for oppdretteren, bl.a. *Agria Ekstra* før føllet er 30 dager som gir forsikring mot skjulte feil og mangler, og NV og Agria jobber i samarbeid for å utvikle produktene videre. Se også pkt. 2.13.4.

3.5 § 1.05: Hjelp til å oppdrette og markedsføre Norskfødt Ridehest

- *Hingstekatalog* – Katalogen skal fungere som en varedeklarasjon på NVs kårede hingster. Sekretær har stått for årets katalog, og Wiegaarden har stått for trykken. Styret ønsker å satse på videreutvikling av hingstekatalogen som produkt, og innfører bl.a. en bedekningslisens fra 2007 for å sikre at all informasjon om alle aktive hingster kommer med, inklusiv en skikkelig bedekningsstatistikk. Dette også som grunnlag for fremtidige avlsindekser. For neste års katalog ønsker redaktøren å ha alt underlag klart til Hingstekåringen, slik at de siste endringene kan innlemmes rett etter avvikling og manuskriptet kan videresendes umiddelbart.
- *Årlige Breedere* – Finalen i Feltritt ble flyttet fra Skedsmo til Sørkedalen, der klubben gjorde en god jobb sett i forhold til at de fikk Breedere-finalen i siste liten. Finalen i dressur gikk som planlagt på Tune Trav og Ridesenter, hvor arrangementskomiteen i Sarpsborg og Omegn Rideklubb gjorde en fantastisk jobb for å legge forholdene til rette. Dette resulterte også i et meget vellykket arrangement. Finalen i sprang for 5- og 6-åringer, samt hoppeutstilling, og Finale føll/unghest var lagt til NM i sprang i Melsom. Arrangementet sprakk totalt da det ble et forferdelig regnvær og det ikke var tatt høyde for dette under planleggingen (krav om ekstra ridehus) samt at tidsplanen sprakk slik at vi måtte ut før bedømmelsen var ferdig. Tidsplanen kunne med fordel også vært lagt opp slik at føllene ikke ble vist sammen med sprang-klassene, da det var flere av rytterne som gjerne ville ha sett dem! Breedere-finalen skapte også stort oppstyr blant rytterne, pga at NRYFS Unghest-Cup gikk parallelt, som skapte forvirring om utregningen av poengene. Hoppeutstillingen ble flyttet til Skauen Ridesenter, hvor den ble avholdt i fred og ro. Styret og Breedere-komiteen vurderer fortsatt både formen og plasseringen av arrangementet, som del av en kontinuerlig evaluering. Det er et evig problem å få større deltakelse av norskfødte unghester. Se pkt. 2.13.3.1. Et stort problem i år var dessuten at Regionen som hadde fått tildelt arrangementet falt i fra.
- *WBFSH Verdensranking* – Vi har i 2006 hatt en norskfødt hest på verdensranking, som vi måtte ”slåss” en god del for at skulle tilskrives NV. Sentralstyret har bedt leder i WBFSH Jan Pedersen (DV) ta med seg til FEI at de må sende korreksjon av rankingene til ALLE medlemsstambøker i WBFSH, ikke bare til de som står oppført på lista, for å sikre en demokratisk gjennomgang av listene slik at hester ikke kan ”underslås” av andre forbund.
- *Auksjon* – det ble ikke avholdt noen auksjon i år.
- *Salgssider på web* – fortsatt oppe og går. Fungerer relativt bra, 56 annonser siden mai i 2006, hvorav 4 ønskes kjøpt annonser. Interessen fra Sverige og Danmark er også økende, salgsannonser herfra har imidlertid fått avslag fra å annonsere på våre sider med mindre det er avlsdyr interessante for norske oppdrettere, da sidene skal være forbeholdt norsk oppdrett.
- *Oslo Horse Show* – Pauseinnslag ble avholdt! Det finnes ingen retningslinjer for hvem som skal ha ”deltagerrett” og inviteres til et slikt pauseinnslag. Styret mener at deltagerberettigede er ”årets vinnere” fra føll opp til og med Breedere, og at det kun skal være norskfødte og norskregistrerte hester som får delta. I tillegg skal grenene være noenlunde likt representert, og om mulig bør man også presentere våre avlshingster. Med dette som utgangspunkt ble invitasjonsrunden satt i gang. Det viste seg imidlertid ikke lett å organisere! Tiden til organisering var knapp, og mange av deltagerne vegret seg for å komme med unghester til spektrum, samt at endel av Breedere-hestene hadde andre planer (stevner). Man måtte derfor improvisere – bedre med noen hester enn ingen hester, og noen heldige ”utvalgte” kom derfor også med på lasset. Fra neste år blir det imidlertid et absolutt krav at deltagerne må være ”kvalifiserte” og registrerte som Norsk Varmblod!
- *Fast representasjon på grenkonferanser* – Med utgangspunkt i planlegging av terminlista i samarbeid med NRYF og avviklingen av Breedere, hingstekåring, unghestutstillinger m.m. har dette vært tatt opp igjen i sentralstyret. Videreføres til neste periode.
- *Stammebenevnelser over speaker på stevner* – Jobbes for kontinuerlig gjennom internasjonalt samarbeid, se § 1.01 og pkt. 2.13.1. Det er FEI som skal gjøre rankingen.
- *Nasjonalt innendørs anlegg* – Må sees opp mot NRYFs anleggsstrategi. Videreføres til neste periode.
- Arrangementer og kurs, se § 1.06.

3.6 § 1.06: Arrangere utstillinger og kurs, videre samarbeid om slike tiltak

3.6.1 Medlemsmøter/Kurs m.v.

Regionale Løshoppinger region 1, 3 og 4, Unghestkurs region 3, Julebord region 4 og 7, Utdanning av Ridehesten region 6. Se regionenes årsmeldinger.

3.6.2 Utstillinger/konkurranser

Hingstekåring ble avholdt 17. - 19. mars og 26. april (interimkåring), Starum. Dommerne bestod av kåringsnemnda. Testrytter: Johnny Hansen fra Danmark.

Interimkåring er en mulighet for de som av forskjellige grunner ikke kan møte til ordinær kåring. Hingster som blir kåret ved interim kåring må vurderes på nytt neste år for å beholde sin kåring.

Det møtte 11 hingster til kåring i 2006, hvorav 9 fikk sitt kåringsbrev.

5 Nykåringer: 3-årshingsten **Deemster** (Depardieu/Temple Wind xx), eiet og oppdrettet av JJ Horses, Mysen. Hingsten fikk karakterene 8-8-7-7-7-8 på eksteriør, 7-8-7 på gang, 8-8-7 på hopning, 9 på lynne og 8 på holdbarhet med en total poengsum 76,0.

3-årshingsten **Stall K's Dynamit (Diaz)** (Dormello/Landadel), oppdretter Tyskland, eier Stall-K og Stall Vivelstad, Kongsberg/Drammen. Hingsten fikk karakterene 9-8-8-7-8-8 på eksteriør, 7-8-9 på gang, 7-7-7 på hopning, 8 på lynne og 9 på holdbarhet med en total poengsum 78,0.

Neste nykårede hingst var den tyske 13-års fullblodshingsten **Albaran xx** (Sure Blade xx/Königsstuhl xx), eiet av Belmont Stud v/Ingeling Bull Nesheim. Hingsten oppnådde 9-8-8-8-7-8 på eksteriør, 9 på ridbarhet, 9 på lynne og 10 på holdbarhet med en total poengsum 80,5. Hingsten har svært gode egenprestasjoner i galoppSPORT, med seire og plasseringer i internasjonale storløp. Den er også blitt godkjent for bruk i Dansk Varmblod

Den tyske 16-årshingsten **Aurelio I** (Alcatraz/Lamour), eiet av Fam B.Gjerde AS v/Karen Helene Gjerde. Hingsten oppnådde 8-8-7-7-8-8 på eksteriør, 9,5 på ridbarhet, 9 på lynne og 8 på holdbarhet med en total poengsum 83,7. Hingsten er også kåret i Holstein (Siegerhengst 1993) og i Westfalen, og rangert på 1. plass for totalindeks for yngre hingster i Tyskland. Den har seire og plasseringer opp til nasjonale GP spesial dressur.

Endelig ble den hollandske 11-årshingsten **New Holland** (Holland/Architect), eier Fam. Bull, Råholt, nykåret. Hingsten oppnådde 8-7-7-7-8-8 på eksteriør, 8-7-6 på gang (2000), 7-7-8 på hopning (2000), 10 på ridbarhet, 9 på lynne og 10 på holdbarhet med en total poengsum 89,5. Hingsten har mange seire og plasseringer i internasjonal GP sprang.

Avlsfornyelser: Av allerede kårede hingster som ble tatt inn til ny avlsgodkjennelse, beholdt alle sin kåringsgrad. For mer info om kårede hingster se NVs hingstekatalog.

Regionale føllskuer ble avholdt i alle regioner juli/august med unntak av region 5. Antall deltakere er gjengitt i tabell. Jevnt over var regionene ganske fornøyd med deltakelsen og bedømmingen regionalt. Se Resultatlistene www.norskvarmblood.no / regionenes årsmeldinger for resultater. Deltakelsen i finalen er fortsatt et problem, og særlig for regioner som kommer "langveisfra"! Deltakermønsteret var omtrent det samme som tidligere år (totalt ca 20), konsentrert fra Østlandet.

Region	Regionsdeltakere		Finalen	
	Antall føll	Antall unghester	Kvalifiserte	Deltakere
Østfold	13	5	14	5
Oslo/Akershus	10	6	12	9
Hedmark/Oppland	7	8	9	2
Buskerud/Vestfold/Telemark	Ikke oppgitt	Ikke oppgitt	4	4

Vestlandet (Rogaland)	4	3	3	0
Agder	0	0	0	0
Midt-/Nord-Norge	3	9	3	1
Totalt	37	31	40	21

Finale føll- og unghester 19. august 2006, Melsom. Dommerne var Guri Haarr, Magne Lilleeng, Liv Borg, Cecilie Kilde og Gunnar Bach (DK). Klassevinnere er gjengitt i tabell. Vi gratulerer!

Klasse	Vinner	Oppdretter
1. Hoppeføll f. før 1. juni	Engas Marissa (Blue Hors Don Romantic/Brownboy) – ÅRETS FØLL!	Kady Besseber, Styrvoll (Reg. 4)
2. Hingsteføll f. før 1. juni	TT L'Etoile (Lauries Crusador xx/Blue Hors Don Schufro).	Anne Theodora Tangen, Nannestad (Reg. 2)
3. Hoppeføll f. e. 1. juni	Inglingstad Good Luck (Godsend du Reverdy/Lucky Light)	Helge Aabøe, Klokkarstua (Reg. 2)
4. Hingsteføll f. e. 1. juni	King D'Alme (Royal Z II/Jus de Pomme)	Bettina Lunde, Oslo (Reg. 2)
5. Hopper 1 år	Aprima Vista (Akribori/Bernstein)	Hanne og Magnhild Sjøberg, Vinstra (Reg. 3)
6. Hingster 1 år	Bakkelys Carsan (Carson Ask/Racot).	Danmark.
7. Hopper 2 år	Solbakkens La Quarta (Blue Hors Hertug/Chirac)	Nina Paulsen, Fredrikstad (Reg. 1)
8. Hingster 2 år	Quite Expensive (Quite Easy/Coronado)– ÅRETS UNGHEST!	Solveig Sundfær, Klæbu (Reg. 7)
9. Vallaker 2 år	Tribiani (Solos Landtinus/Michellino)	Anne Solberg, Åmot (Reg. 2)

Sentral hoppedstilling m/Typegodkjenning ble avholdt 19. august på Skauen. 14 hopper deltok – 12 for vanlig eksteriørbedømmelse og 2 for typegodkjenning. Syv hopper fikk 2.premie og tre hopper fikk 3.premie. Ingen hopper ble typegodkjent. Klassevinnere er gjengitt i tabellen. Øvrige resultater www.norskvarmblood.no. Dommerne var de samme som i føllfinalen. Hoppeeierne besørget selv rideprøven.

Klasse	Vinner	Oppdretter
Klasse 4 (føllhopper)	One In a Million (Brownboy/Apple King xx), hoppeføll Engas Marissa e. Blue Hors Don Romantic v/foten – BESTE HOPPE!	Nederland
Klasse 5	-	
Klasse 6 (aktive hopper)	Royal Lady (N-Aldato/Gershwin)	Nederland.
Klasse 7 (3-års hopper)	-	

3-årstest ble arrangert av region Østfold den 8. oktober på Tune i . Det var 21 påmeldte hester, og av disse kom 18 til start. Av de fremmøtte var det 6 importerte hester. På vegne av Norsk Varmblod var det gledelig at “vinnerhesten” i sprang ble den norskfødte Lillebergs Bananas (Cardento/Robin Z), eier og oppdretter Lene Renate Berg, Halden! Også nr. 5 var norskfødte. I gangarter ble den tyskfødte, kårede Stall K's Dynamite (Diaz) best, mens nr. 2., 3. og 4 var norskfødte.

Kvalitetsbedømmelsen for 4-åringer ble avholdt 16.-17. september i Kristiansand. Det var region 5 som stod for arrangementet, og arrangementet ble avviklet i samarbeid med Epona Ryttersenter, noe som var særdeles vellykket. Av 25 tilmeldte deltok 24 hester. Resultatene er gjengitt i tabellen. Dommere var Poul Graugaard og Magne Lilleeng i sprang, Poul Graugaard, Magne Lilleeng, Guri Haarr og Cecilie Kilde i gangarter, og Cecilie Kilde og Guri Haarr i eksteriør. Testrytterne i gangarter var Asbjørg Andersen og testrytter i sprang var Anita Sande. Den veterinære bedømmelsen ble foretatt av Bjørg Siri Svendsen.

Gangarter	Oppdretter	Dommeruttalelse	Poeng
1. Victoria (Blue Hors Cavan/Michellino)	Danmark	Deilig hest! Meget god type. Velbygd. Gode bein. Ledig skritt. Meget godt trav: 7-10-10 for bevegelse og 9-9 på ridbarhet!	8,89
2. Bakkely's Asett (Aston/Racot) – BESTE SAMMENLAGT!	Danmark	Stor hoppe av god type. Gode rammer. God muskelsetning. Meget ledig skritt: 9-8-9 for bevegelse og 9-9 for ridbarhet!	8,70
3. JJ Veronica (Blue Hors Don Schufro/Astaire)	Danmark	Harmonisk, passe stor hoppe av god tye. God muskelsetning. Langt skritt. God bakbeinsføring i trav men blir spent i overlinnjen: 7-8-8, 9-9 for ridbarhet.	8,13
4. Cicero van T&L (Equest Carnute/Heartbreaker)	Belgia	Passe stor hingst av god type. God skulder og manke. Godt kryss. Lange underlår. Godt skritt. Ledig trav: 8-7-9 for bevegelse og 9-7 for ridbarhet.	8,11
5. Verona (Negro/Balzflug)	Nederland	Oppsynt, langlagt av god type. Blir spent i skritt, men traver med god fremdrift og god bakbeinsaksjon: 9-8-9 for bevegelse og 7-8 for ridbarhet.	7,95
6. Zidana Arkide (Blue Hors Don Schufro/Arkedin) – BESTE NORSKFØDTE!	Kathrine og Elisabeth Gunby, Østerås	Passe stor sterkbygd hoppe av god type. God kropp. Spede frambein. Ledig skritt. God bakbeinsaksjon i trav: 7-8-8 for bevegelse og 8-8 for ridbarhet.	7,92
Sprang	Oppdretter	Dommeruttalelse	Poeng
1. Happy Irco (Irco Mena/Little Q)	Sverige	Passe stor hingst av meget god type. God kropp. Ledig skritt. Ledig skulder I trav men blir kort bak, 10 for teknikk/kapasitet og 9 for ridbarhet!	9,06
2. Bakkely's Asett (Aston/Racot) – BESTE SAMMENLAGT!	Danmark	9 for teknikk/kapasitet og 9 for ridbarhet.	8,81
3. Cicero van T&L (Equest Carnute/Heartbreaker)	Belgia	9 for teknikk/kapasitet og 8 for ridbarhet.	8,44
4. Vholaretto (Numero Uno/L.Roland)	Nederland	Utmerket teknikk, 8 for teknikk/kapasitet og 8 for ridbarhet	8,02
5. Take It easy (Quite Easy/Robin Z)	Sverige	Smidig, 8 for teknikk/kapasitet og 7 for ridbarhet	7,81
6. Legionaire H (Löjtnantshjärta/Bobe Grand xx) – BESTE NORSKFØDTE!	Stian og Hilde Haugsrud, Åsvang	God balanse, god ryggvirksomhet, 8 for teknikk/kapasitet og 7 for ridbarhet.	7,65

Resultater Norsk Breeders Trophy:

Norsk Breeders Trophy finale sprang ble avholdt 16. - 18. august på Melsom, dressur 02.-03. september på Tune, og feltritt 24. september i Sørkedalen med norskfødte vinnere i nesten alle grener, og det i frikonkurransen med utenlandskfødte. Resultater på www.rytter.no.

- *5-års NBT Sprang*
Nr. 1 **Tobajo Picez** (Cortez/Pik Trumpf), f. 2001, oppdretter Tormod Bakke Johnsen, Halden.
- *6-års NBT Sprang*
Nr. 1 **Ekras Last Edition** (Laurin/Billion xx), f. 2000, oppdretter Per Martens, Sørumsand.
- *5-års NBT Dressur*
Nr 1 **JJ Roxette** (Riccione/Davignon), f. 2001, oppdretter JJ Horses, Mysen. I tillegg var de 5 beste plasserte norskfødte!
- *6-års NBT Dressur:*
Nr.3 og **Beste Norskfødte: Lt Lionheart** (Löjtnantshjärta/Diamond), f. 2000, oppdretter Nina Karstensen, Rakkestad.
- *5-års NBT Feltritt:*
Beste Norskfødte: South Park xx (The Noble Player/Nordance), f.2001, oppdretter Sturfjord Stutteri, Heradsbygd.
- *6-års NBT Feltritt:*
Nr.1 **Lt Awanti** (Löjtnantshjärta/Ukjent), f. 2000, oppdretter Kirsten Arnesen., Oslo.

Resultat fra NM Feltritt:

Norskfødte:

Gullmedalje: **Alladin H** (Animo/Diaglyphard xx) og rytter Cathrine Sellæg, oppdretter: Stian og Hilde Haugsrud, Åsvang.

Uttak og kvalifisering av norskfødte hester til unghest-VM:

- **Alladin H** (Animo/Diaglyphard xx), f. 2000, oppdretter Stian og Hilde Haugsrud, Åsvang, Feltritt i Le Lion D'Angers i Frankrike.
- **Lt Awanti** (Löjtnantshjärta/Ukjent), f. 2000, oppdretter Kirsten Arnesen., Oslo, Feltritt i Le Lion D'Angers i Frankrike.
- **JJ Roxette** (Riccione/Davignon), f. 2001, oppdretter JJ Horses, Mysen, Dressur i Verden.
- **JJ Rocco** (Riccione / Donnerhall), f. 2001, oppdretter JJ Horses, Mysen, Dressur i Verden.

3.7 § 1.07: Arbeide for å få aktive lokallag i alle deler av landet

3.7.1 Status

- *Region Østfold* (1) – aktiviteten har tidligere vært meget god, men er nå dalende selv om de avholdt både føllskue og 3-årstest i 2006. Regionen har vært styrerepresentert gjennom styremedlem og i fagutvalg med to personer i 2006. Regionen har ikke rekruttert nytt styre for 2007.
- *Region Oslo/Akershus* (2) – ble etablert i 2002. Det var i begynnelsen stor aktivitet i regionen fra regionstyrets side, men tungt å komme i gang med arrangementene. Regionen har hatt et samarbeid med Region Østfold om føllskuer og løshopping, og hadde Kvalitetsbedømmelsen i 2004 og 2005. I 2006 hadde de eget føllskue. Regionen har vært styrerepresentert i 2006. Regionen har ikke rekruttert nytt styre for 2007.
- *Region Hedmark/Oppland* (3) – aktiviteten betraktes som relativt god. Det ble avholdt føllskue og løshopping i 2006, og regionen har vært delvis representert i styreutvalg 2006. Tidligere styreleder har også vært med på internasjonalt samarbeid.
- *Region Buskerud/Vestfold/Telemark* (4) – aktiviteten betraktes som god. Det ble avholdt føllskue i 2006, og regionen har vært representert i styret samt styreutvalg med tre personer i 2006. De har kommet med initiativet å avholde hingstekåringen i forbindelse med Arctic Equestrian Games 2007, og påtatt seg ansvaret for dette. En arbeidsgruppe bestående av representanter fra fagutvalg på tvers av regioner, sentralstyret og Norsk Hestesenter har jobbet intensivt med prosjektet i 2006.
- *Region Agder* (5) – består av en liten, men entusiastisk gjeng. Aktiviteten er ikke veldig stor, selv om man avholdt både avlsseminar/årsmøte og Kvalitetsbedømmelsen i 2006. Regionen har i 2006 vært styrerepresentert gjennom styreleder.
- *Region Vestlandet* (6) – aktiviteten har tidligere vært meget god, regionen har bl.a. bidratt til selve regionsdannelsen, men er likevel den regionen som har vært minst aktive i løpet av de siste årene. De har ikke hatt noe aktivt styre de siste årene, kun ett aktivt medlem, som klarte å stable en hel utstilling på bena i 2006! Dette er beundringsverdig og veldig beklagelig, da regionen har blant landets beste forutsetninger for oppdrett av hest, og vi har hatt flere henvendelser fra medlemmer i regionen som har etterlyst arrangement! Regionen er i 2006 representert i valgstyret, og vi håper regionen vil komme sterkere tilbake!
- *Region Midt-/Nord-Norge* (7) – regionen var veldig aktive i 2002 og svært entusiastiske ved inngangen av 2003. For regioner med lang avstand til andre avlssnasjoner og til sentrale arrangementer er det en ennå større utfordring å opprettholde aktiviteten, og de har fått seg en knekk av forskjellige årsaker. Bl.a. var regionen sterkt imot Ridehesten som medlemsblad, og fikk avlyst offisiell hoppeutstilling 2 år på rad i tillegg til at de ikke fikk løyve av NHS til å importere den danske elitehingsten Lucky Light for stasjonsbruk. Regionen har imidlertid vært styrerepresentert de to siste årene og har avholdt offisiell hoppeutstilling i 2006, med rekordstor deltagelse, og er ”still going strong”!

3.7.2 Tiltak

Sentralstyret har innkalt til 2 regionledermøter i 2006, det ene ble dessverre avlyst på grunn av liten påmelding, det andre ble derimot veldig vellykket.

Styret har også forsøkt å sette medlemmer fra region Vestlandet som har vært i kontakt med oss i kontakt med hverandre, og styreleder har hatt et regionsbesøk for formålet.

NV har tilnærmet seg elitehingstproblematikken ved å innføre en elitehingstgodkjenning i ny avlsplan.

Regionsdannelsen og sammenslåing av regioner ble tatt opp og diskutert under årsmøtet i representantskapet i 2006. Sentralstyret har videreført denne diskusjonen i 2006, og gjort seg noen tanker om evt. ny organisasjonsmodell for NV.